

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

Brüsszel, 2014. február 27.
(OR. en)

2011/0406 (COD)

PE-CONS 127/13

DEVGEN 322
ACP 198
RELEX 1133
FIN 915
NIS 79
PESC 1489
CADREFIN 354
COHOM 275
CODEC 2868

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
.../2014/EU RENDELETE

(…)

a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 209. cikke (1) bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében eljárva²,

¹ HL C 391., 2012.12.18., 110. o..

² Az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ...-i határozata.

mivel:

- (1) E rendelet az Unió fejlesztési együttműködési politikájának része és az egyik olyan eszköz, amely támogatást nyújt az Unió külső politikáihoz. E rendelet az 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ helyébe lép, amely 2013. december 31-én veszti hatályát.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) V. címének 1. fejezete, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) ötödik része III. címének 1. fejezete értelmében az Unió fejlesztéspolitikájának elsődleges célkitűzése a millenniumi fejlesztési célokkal, illetve az Unió és tagállamai által az Egyesült Nemzetek (ENSZ) és más illetékes nemzetközi fórumok keretében jóváhagyott egyéb nemzetközileg elfogadott fejlesztési kötelezettségvállalásokkal és célkitűzésekkel összhangban továbbra is a szegénység elleni küzdelem.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1905/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról (HL L 378., 2006.12.27., 41. o.).

- (3) Az Európai Unió fejlesztési politikájáról szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat¹, az európai konszenzus (a továbbiakban: az európai konszenzus) és annak módosításai tartalmazzák az e rendelet végrehajtását vezérlő általános szakpolitikai keretet, iránymutatásokat és hangsúlyos elemeket.
- (4) Az uniós támogatásnak elő kell segítenie, hogy idővel csökkenjen a segélyekre való ráutaltság mértéke.
- (5) Az Unió külső tevékenységét ugyanazon elveknek kell irányítaniuk, mint amelyek a létrehozását vezérelték, nevezetesen a demokráciára, a jogállamiságra, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan voltára, az emberi méltóság tiszteletben tartására, az egyenlőség és a szolidaritás elveire, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartására. Az Unió arra törekszik, hogy párbeszéd és együttműködés révén fejlessze és megszilárdítsa a partnerországok, -területek és -régiók ezen elvek melletti elkötelezettségét. Azzal, hogy a fenti elvek érvényesítésére törekszik, az Unió bizonyítja, hogy a fejlesztési politikákban való részvétele hozzáadott értéket jelent.

¹ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

- (6) E rendelet végrehajtása során és különösen a programozási időszakban az Uniónak megfelelően figyelembe kell vennie az általa a partnerországok vonatkozásában az emberi jog és a demokrácia terén – elsősorban az országspecifikus emberi jogi stratégiákban – megállapított prioritásokat, célkitűzéseket és referenciaértékeket.
- (7) Az emberi jogok tiszteletben tartása, az alapvető szabadságok, a jogállamiság előmozdítása, a demokratikus elvek, a jó kormányzás, a béke és a stabilitás, valamint a nemek közötti egyenlőség elengedhetetlenek a partnerországok fejlődéséhez, és hogy e szempontokat az uniós fejlesztési politikában is érvényesíteni kell, különösen a programozásban és a partnerországokkal kötött megállapodásokban.

- (8) A segélyezés hatékonysága, a nagyobb fokú átláthatóság, együttműködés és komplementaritás és a jobb harmonizáció, a partnerországokkal való összhang, valamint az eljárások összehangolása mind az Unió és tagállamai között, mind a többi donor és fejlesztési szereplő viszonylatában elengedhetetlen a támogatás következetességének és relevanciájának biztosításához, ugyanakkor csökkenti a partnerországok által viselt költségeket. Az Unió fejlesztési politikáján keresztül kötelezettséget vállal a segélyezés hatékonyságával foglalkozó magas szintű fórum által 2005. március 2-án Párizsban elfogadott, a segélyhatékonyságról szóló nyilatkozat, a 2008. szeptember 4-én elfogadott accrai cselekvési program, és az ezeket követő, Puszanban 2011. december 1-jén elfogadott nyilatkozat keretében levont következtetések végrehajtására. E kötelezettségvállalások a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott számos következtetéséhez, köztük az Európai Uniónak a fejlesztési politika keretében zajló munkamegosztásra vonatkozó magatartási kódexéről és a segélyhatékonysági működési keretről szóló tanácsi következtetésekhez vezettek. Fokozni kell a közös programozás elérését célzó erőfeszítéseket, és meg kell erősíteni az erre szolgáló eljárásokat.
- (9) Az uniós támogatásnak elő kell segítenie a 2007. december 8-9-én Lisszabonban megtartott EU-Afrika csúcstalálkozón elfogadott Afrika–EU közös stratégiának, valamint későbbi módosításainak és kiegészítéseinek az érvényesítését, amely az Afrika–EU stratégiai partnerséget alátámasztó közös elképzelésen, elveken és célkitűzéseken alapul.

- (10) Az Unió és a tagállamok javítják a fejlesztési együttműködésre vonatkozó politikáik következetességét, koordinációját és azok egymást kiegészítő jellegét, különösen azáltal, hogy országos és regionális szinten adnak választ a partnerországok és -régiók igényeire. Az Unió és a tagállamok fejlesztési együttműködési politikájának egymást erősítő és kiegészítő jellegének, valamint a költséghatékony segélyezés biztosítása és az átfedések és hiányosságok kiküszöbölése érdekében sürgős és helyénvaló olyan közös programozási eljárásokat előírni, amelyeket lehetőség szerint minden esetben alkalmazni kell.
- (11) A millenniumi fejlesztési célok – úgymint a rendkívüli szegénység és az éhínség felszámolása – és azok későbbi módosításai, valamint az Unió és tagállamai által többek közt az ENSZ-szel és más illetékes nemzetközi fórumokkal folytatott fejlesztési együttműködés keretében jóváhagyott fejlesztési célok, alapelvek és kötelezettségvállalások határozzák meg az Unió fejlesztési együttműködési politikáját és nemzetközi fellépését. Az Unió politikáját és nemzetközi tevékenységét ezenfelül az emberi jogokkal és a fejlesztéssel kapcsolatos kötelezettségvállalásai és kötelezettségei, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény, az ENSZ gyermekjogi egyezménye és a fejlődéshez való jogról szóló ENSZ-nyilatkozat – is vezérlik.

- (12) Az Unió szilárdan elkötelezett a nemek közötti egyenlőség emberi jognak az irányában, mert az a társadalmi igazságossághoz kapcsolódó kérdés, és az uniós fejlesztési politika alapértékeinek egyike. A nemek közötti egyenlőség kulcsfontosságú valamennyi millenniumi fejlesztési cél eléréséhez. A Tanács 2010. június 14-én támogatta „A nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének erősítése a fejlesztési együttműködésben ” című 2010–2015-re szóló európai uniós cselekvési tervet.
- (13) Rendkívül fontos, hogy az Unió előmozdítsa a válságokra és katasztrófákra, valamint a konfliktus sújtotta és instabil – ezen belül az átmeneti és válság utáni – helyzetekre való válaszadás átfogó megközelítését. E megközelítést különösen a biztonságról és fejlesztésről, az EU instabil helyzetekre adott válaszairól szóló 2007. november 19-i tanácsi következtetésekre és a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által szintén 2007. november 19-én elfogadott következtetéseire, valamint a konfliktusmegelőzésről szóló 2011. június 20-i tanácsi következtetésekre, valamint az ezeket követő további következtetésekre kell alapozni.
- (14) Az uniós támogatást az országok és lakosságuk kedvezőtlen eseményekkel szembeni ellenálló-képességének megerősítésére kell fordítani különösen azon helyzetekben, amikor a szükségletek a legégetőbbek és a szegénység rendkívül elterjedt és mély. Ezt a különböző megközelítésmódok, válaszok és eszközök megfelelő elegyével kell megvalósítani úgy, hogy garantáljuk a biztonságot előtérbe helyező, a humanitárius és a fejlesztési megfontolások közötti egyensúlyt, összhangot és tényleges koordinációt, ezáltal összekapcsolva a segélyezést, a helyreállítást és a fejlesztést.

- (15) Az uniós támogatásnak ott kell összpontosulnia, ahol az a legnagyobb hatást érheti el, tekintettel arra, hogy az Unió képes globális szinten reagálni és az olyan globális kihívásokat kezelni, mint például a szegénység felszámolása, a fenntartható és inkluzív fejlődés, a demokrácia, a jó kormányzás, az emberi jogok és a jogállamiság világszerte történő előmozdítása, valamint figyelembe véve a fejlesztési segélyek terén tett hosszú távú és kiszámítható kötelezettségvállalásait és a tagállamok közötti koordinációban játszott szerepét. E hatás eléréséhez a differenciálás elvét kell alkalmazni nemcsak a források elosztásakor, hanem a programozás szintjén is annak érdekében, hogy a kétoldalú fejlesztési együttműködés a leginkább rászoruló partnerországokat célozza meg, ideértve az instabil és kiszolgáltatott helyzetben lévő államokat és azokat is, amelyek korlátozottan tudnak hozzáférni a fejlődésük támogatására szolgáló egyéb pénzügyi forrásokhoz. Az Uniónak új partnerségeket kell létesítenie azokkal az országokkal, amelyek túlléptek a kétoldalú segélyprogramokon, mégpedig az ezen eszköz keretében létrehozandó regionális és tematikus programok és az Unió külső tevékenységeinek finanszírozásához kapcsolódó más uniós eszközök, különösen az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete^{1*} alapján.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról (HL ...).

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 128/13 (2011/0411 (COD) számú dokumentumban szereplő rendelet számát, dátumát és HL hivatkozásait.

- (16) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében. Mindezt az Unió külső tevékenységét segítő eszközök közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint a jelen eszköz, az egyéb külső tevékenységeket finanszírozó uniós eszközök és más uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtésén keresztül, egy minden országot érintő átfogó megközelítés révén kell elérni. Ennek részeként törekedni kell továbbá a külső tevékenységeket finanszírozó eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítésének biztosítására is. Az Uniónak, amellett, hogy az EUSZ 21. cikkével összhangban törekszik arra, hogy biztosítsa külső tevékenységeinek átfogó koherenciáját, az EUMSZ 208. cikkének megfelelően a fejlesztési szakpolitikák koherenciáját is biztosítani kell.
- (17) A politikák fejlesztési célú koherenciájának tiszteletben tartása mellett, e rendeletnek nagyobb összhangot kell lehetővé tennie az uniós szakpolitikák között. A rendeletnek lehetővé kell tennie a partnerországokhoz és -régiókhöz való teljes mértékű igazodást, mivel lehetőség szerint az érintett nemzeti és regionális testületekkel közösen elfogadott, az uniós tevékenység programozásának alapját képező nemzeti fejlesztési terveken vagy ahhoz hasonló átfogó fejlesztési dokumentumokon kell alapulnia. A rendeletnek továbbá a közös programozással törekednie kell a donorok, különösen az Unió és tagállamai közti jobb koordinációra.

- (18) Globalizált világunkban a különböző uniós belső szakpolitikák, köztük a környezetet, az éghajlatváltozást, a megújuló energiák előmozdítását, a foglalkoztatást (ideértve a mindenkinek biztosítandó tisztességes munkát), a nemek közötti egyenlőséget, az energiát, a vizet, a közlekedést, az egészséget, az oktatást, az igazságügyet és biztonságot, a kultúrát, a kutatást és innovációt, az információs társadalmat, a migrációt, valamint a mezőgazdaságot és halászatot érintő szakpolitikák egyre nagyobb mértékben válnak az Unió külső tevékenységének részévé.
- (19) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája – amely olyan növekedési mintát vázol fel, amely javítja a társadalmi, gazdasági és területi kohéziót, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a szegények is hozzájárulhassanak a nemzeti vagyonhoz és részesülhessenek abból – hangsúlyozza az Unió azon vállalását, hogy belső és külső szakpolitikái keretében három, vagyis a gazdasági, a társadalmi és a környezetvédelmi pillér összefogásával mozdítja elő az intelligens, inkluzív és fenntartható növekedést.
- (20) Az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a környezetvédelem az Unió és a fejlődő országok legnagyobb kihívásai közé tartozik, és sürgős nemzeti és nemzetközi fellépést igényel. E rendeletnek ezért hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az uniós költségvetés legalább 20 %-át fordítsák az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes társadalmak kialakításának céljára, az ezen rendelet által biztosított „globális közjavak és kihívások program” forrásainak pedig legalább 25%-át az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedésekre és környezetvédelemre kell felhasználni. Lehetőség szerint az említett területeken végrehajtott tevékenységek hatásának erősítése érdekében kölcsönösen támogatniuk kell egymást.

- (21) E rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy az Unió hozzájárulhasson az arra irányuló közös uniós kötelezettségvállalás teljesítéséhez, hogy a továbbiakban is támogassa a humán fejlődést az emberek életének javítása érdekében. E célból a „globális közjavak és kihívások program” legalább 25 %-át az említett fejlesztési területre kell fordítani.
- (22) Az e rendelet alapján odaítélt támogatások legalább 20 %-át alapvető szociális szolgáltatásokra kell fordítani, különös tekintettel az egészségügyre és az oktatásra, valamint a középfokú oktatásra, elismerve, hogy bizonyos rugalmasságra van szükség, mint például azokban az esetekben, amikor rendkívüli támogatást nyújtanak. Az e rendelkezés betartásával kapcsolatos adatokat szerepeltetni kell a .../2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben^{1*} említett éves jelentésben.
- (23) Az ENSZ-nek a legkevésbé fejlett országok 2011-2020-as évtizedre szóló isztambuli cselekvési programjában a legkevésbé fejlett országok vállalták, hogy a kereskedelmi és kereskedelmikapacitás-építési szakpolitikáikat beépítik a nemzeti fejlesztési stratégiáikba. Ezenfelül a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) 2011. december 15-17-én Genfben megrendezett 8. miniszteri konferenciáján a miniszterek megállapodtak arról, hogy 2011. után is fenntartják azon kereskedelemösztönző támogatási szinteket, amelyek legalább a 2006–2008-as időszak átlagát tükrözik. E törekvéseket jobb és célzottabb kereskedelemösztönző támogatásnak és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésének kell kísérmie.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete (...) az Uniónak a külső tevékenysége finanszírozását szolgáló eszközei végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (HL L...).

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet dátumát, számát és HL-hivatkozásait.

- (24) Bár a tematikus programoknak elsősorban a fejlődő országokat kell támogatniuk, azon kedvezményezett országok, valamint azon tengerentúli országok és területek (TOT-ok), amelyek jellemzői nem felelnek meg a hivatalos fejlesztési segély kedvezményezettjeivel szemben a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Támogatási Bizottsága (OECD/DAC) által támasztott követelményeknek, de amelyek az 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja hatálya alá tartoznak, szintén támogathatóak a tematikus programok keretében az e rendeletben meghatározott feltételek szerint.
- (25) E rendeletnek nem képezik alapvető elemét az együttműködési területekre vonatkozó részletek, valamint az egyes földrajzi térségekre és az egyes együttműködési területekre előirányzott összegek. Ennek következtében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkével összhangban jogi aktusokat fogadjon el e rendelet mellékletei azon részeinek aktualizálására vonatkozóan, amelyek a földrajzi és tematikus programok szerinti részletes együttműködési területeket, valamint a földrajzi és együttműködési területenkénti indikatív keretösszegeket határozzák meg. Különösen fontos, hogy a Bizottság megfelelő konzultációkat tartson az előkészítő munka során, szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére időben történő, haladéktalan és megfelelő továbbításáról.

- (26) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni az e rendeletben említett stratégiai dokumentumokhoz és többéves indikatív programokhoz fűződő végrehajtási hatáskörök tekintetében. Az említett hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ összhangban kell gyakorolni.
- (27) Az ilyen végrehajtási jogi aktusok jellegére, különösen azok szakpolitikai iránymutató jellegére és költségvetési vonzataira tekintettel, azok elfogadásakor főszabályként a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, kivéve a kis költségvetésű intézkedések esetét.
- (28) A Bizottság azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el, ha kellően indokolt, rendkívül sürgős eset az Unió gyors válaszadását követeli meg.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (29) Az Uniónak a külső tevékenysége finanszírozását szolgáló eszközei végrehajtására vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat a .../2014/EU* rendelet állapítja meg.
- (30) Az Európai Külügyi Szolgálat szervezetét és működését a 2010/427/EU tanácsi határozat¹ szabályozza,
- (31) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a tevékenységek terjedelme miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

¹ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

- (32) E rendelet az alkalmazási időtartamára vonatkozóan meg állapítja azt a pénzügyi keretet, amely az éves költségvetési eljárás során a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között 2013. december 2-án a költségvetési fegyelem tárgyában létrejött intézményközi megállapodás¹ 17. pontja értelmében elsődleges hivatkozási alapot jelent a Európai Parlament és a Tanács számára.
- (33) Indokolt az e rendelet alkalmazásának időszakát az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet alkalmazási időszakához² igazítani. Ezért ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

¹ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

² A Tanács 2013. december 2-i 1311/2014/EU, Euratom rendelete (...) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Az e rendelet által létrehozott eszköz (a továbbiakban: a fejlesztési együttműködési eszköz) alapján az Unió a következőkhöz nyújthat támogatást:
- a) azon földrajzi programok, amelyek az OECD/DAC által létrehozott ODA kedvezményezettjeit tartalmazó jegyzékben felsorolt fejlődő országokkal való fejlesztési együttműködés támogatását célozzák, kivéve az alábbi országokat:
 - i. a 2000. június 23-án Cotonouban aláírt az egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjának tagjai, másrészt az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodás¹ aláíró országok, Dél-Afrika kivételével;
 - ii. az Európai Fejlesztési Alapból támogatásra jogosult országok;

¹ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

- iii. az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendeletével^{1*} létrehozott Szomszédsgági Támogatási Eszköz (a továbbiakban: a Szomszédsgági Támogatási Eszköz) keretében uniós finanszírozásra jogosult országok;
- iv. az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendeletével^{2**} létrehozott Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (továbbiakban: az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz) keretében uniós támogatásra jogosult kedvezményezettek.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete (...) a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról (HL L...).

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet dátumát, számát és HL-hivatkozásait.

² Az Európai Parlament és a Tanács .../2014/EU rendelete (...) az előcsatlakozási Támogatási Eszköz létrehozásáról (IPA II) (HL L ...).

** HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet dátumát, számát és HL-hivatkozásait.

- b) a fejlesztéshez kapcsolódó globális közjavakra és kihívásokra irányuló, valamint civil társadalmi szervezeteket és helyi hatóságokat támogató tematikus programok az e cikk a) pontja szerinti partnerországokban, az e cikk a) pontjának i–iii. alpontjában említett eszközök keretében uniós támogatásra jogosult országokban, valamint a 2013/755/EU tanácsi határozat¹ hatálya alá tartozó országokban és területeken;
- c) egy pánafrikai program, melynek célja Afrika és az Unió közötti stratégiai partnerségnek – a későbbi módosításaival és kiegészítéseivel együtt –, valamint az Afrikában és az Afrikával közösen végzett transzregionális, kontinentális és globális jellegű tevékenységeknek a támogatása.
- (2) E rendelet alkalmazásában a régió olyan földrajzi egységet jelent, amely egynél több fejlődő országot foglal magában.
- (3) Az (1) bekezdésben említett országok és területek a vonatkozó földrajzi, tematikus vagy pánafrikai programtól függően e rendeletben a továbbiakban: partnerországok vagy partnerrégiók.

¹ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról(Tengerentúli Társulási Határozat)(HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

2. cikk

Célkitűzések és támogathatósági kritériumok

- (1) Az Unió külső tevékenységére vonatkozó elvek és az azzal kapcsolatos célok, valamint az európai konszenzus és annak elfogadott módosításai keretén belül:
- a) az e rendelet szerint folytatott együttműködés elsődleges célja a szegénység visszaszorítása, hosszú távon pedig annak felszámolása;
 - b) az a) pontban említett elsődleges céllal összhangban, az e rendelet alapján folytatott együttműködés a következőkhöz is hozzájárul:
 - i. a fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés elősegítése, valamint
 - ii. a demokrácia, a jogállamiság, a jó kormányzás, az emberi jogok és a nemzetközi jog vonatkozó elveinek megszilárdítása és támogatása.

Az első albekezdésben említett célok megvalósítását megfelelő mutatók segítségével, köztük humán fejlettségi mutatókkal, így az a) pont tekintetében különösen az 1. millenniumi fejlesztési céllal, a b) pontra vonatkozóan az 1–8. millenniumi fejlesztési céllal, valamint 2015-öt követően az Unió és a tagállamok által nemzetközi szinten meghatározott további mutatókkal mérik.

- (2) Az e rendelet alapján folytatott együttműködés elő fogja segíteni az Unió által a fejlesztés területén jóváhagyott nemzetközi vállalások és célok teljesülését, különös tekintettel a millenniumi fejlesztési célokra és a 2015 utánra szóló új fejlesztési célokra.
- (3) A földrajzi programok részét képező intézkedéseket úgy kell megtervezni, hogy megfeleljenek a hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) OECD/DAC által meghatározott feltételeinek.

A tematikus és a pánafrikai programok részét képező intézkedéseket úgy kell megtervezni, hogy megfeleljenek az ODA OECD/DAC által meghatározott feltételeinek, kivéve, ha:

- a) az intézkedést olyan kedvezményezett országokra vagy területekre alkalmazzák, amelyek nem minősülnek ODA (hivatalos fejlesztési segély) által kedvezményezett országnak vagy területnek az OECD/DAC szerint, vagy
- b) az intézkedés a 6. cikk (2) bekezdésének b) és e) pontjában említett globális kezdeményezést, uniós politikai prioritást valósít meg vagy az Unió nemzetközi kötelezettségét vagy vállalását teljesíti, és az intézkedés jellemzői nem teszik lehetővé az ODA feltételeinek való megfelelést.
- (4) A (3) bekezdés a) pontja sérelme nélkül, a tematikus programok keretében nyújtott költségek legalább 95 %-ának, valamint a pánafrikai programok keretében nyújtott költségek legalább 90 %-ának meg kell felelnie az ODA-ra vonatkozó, az OECD/DAC által kidolgozott feltételeknek.

- (5) A 1257/96/EK tanácsi rendelet¹ hatálya alá tartozó, és annak értelmében támogatásra jogosult intézkedések e rendelet alapján nem finanszírozhatók, kivéve, ha a válság nyomán a fejlesztést segítő kiegyensúlyozott feltételek megteremtéséhez az együttműködés folyamatosságának biztosítása szükséges. Az ilyen esetekben különös figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy a humanitárius segélynyújtást, a helyreállítást és a fejlesztési támogatást hatékonyan összekapcsolják egymással.

3. cikk

Általános elvek

- (1) Az Unió a partnerországokkal és -régiókkal folytatott párbeszéd és együttműködés révén törekszik az Unió alapjául szolgáló elvek, vagyis a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának előmozdítására, fejlesztésére és megszilárdítására.
- (2) E rendelet végrehajtása során, valamint az uniós támogatás magas határfokának biztosítása érdekében, a partnerországok szerint differenciált megközelítést kell alkalmazni, amely egyedi és testre szabott együttműködést biztosít számukra a következők alapján:
- a) szükségleteik, mégpedig olyan kritériumok alapján, mint a népességszám, az egy főre jutó jövedelem, a szegénység mértéke, a jövedelemeloszlás és a humán fejlettségi szint;

¹ A Tanács 1257/96/EK rendelete (1996. június 20.) a humanitárius segítségnyújtásról (HL L 163., 1996.7.2., 1. o.).

- b) pénzügyi forrásokat teremtő és forráshoz jutási, továbbá forrásfelvevő képességük;
- c) kötelezettségvállalásaik és teljesítményük, olyan kritériumok és mutatók alapján, mint a politikai, gazdasági és társadalmi előrehaladás, a nemek közötti egyenlőség, a felelősségteljes kormányzás és az emberi jogok terén elért eredmények és a támogatások hatékony felhasználása, valamint különösen az, hogy egy ország milyen módon használja fel a szűkös fejlesztési forrásokat, kezdve a saját forrásaival.; és
- d) az uniós támogatás potenciális hatása a partnerországokban.

A leginkább rászoruló, így különösen a legkevésbé fejlett, alacsony jövedelmű, valamint a válság sújtotta, illetve válságot követő, bizonytalan vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő országok számára elsőbbséget kell biztosítani a forráselosztás során.

Az elemzéshez és a leginkább rászoruló országok kiválasztásához olyan kritériumokat kell felhasználni, mint a humán fejlettségi mutató, a gazdasági sebezhetőség mutatója, valamint más alkalmas, többek között az országon belüli szegénységet és az egyenlőtlenséget mérő mutatók.

- (3) Valamennyi programban érvényesíteni kell az európai konszenzusban meghatározott horizontális témákat. Emellett adott esetben a programok részévé kell tenni a konfliktusmegelőzés, a tisztességes munka és az éghajlatváltozás kérdéseit.

Az első albekezdésben említett horizontális kérdéseknek kiterjednek a következőkre, és szükség esetén különös figyelmet kell fordítani rájuk: a hátrányos megkülönböztetés tilalma, a kisebbségekhez tartozók jogai, a fogyatékkal élők jogai, a halálos betegségben szenvedők jogai, egyéb kiszolgáltatott csoportok, alapvető munkajogok és társadalmi befogadás, a nők társadalmi szerepvállalása, jogállamiság, a parlamentek és a civil társadalom kapacitásépítése, a párbeszéd, a részvétel és a megbékélés előmozdítása, valamint intézményépítés, helyi és regionális szinten is.

- (4) E rendelet végrehajtása során – az EUMSZ 208. cikkével összhangban – biztosítani kell a fejlesztési szakpolitikai koherenciát és a következetességet az Unió külső tevékenységének egyéb területeihez és a többi érintett uniós szakpolitikához kapcsolódva.

Ehhez az e rendelet szerint finanszírozott intézkedéseket – beleértve az Európai Beruházási Bank (EBB) által kezelteteket is – az Unió és az érintett partnerországok és régiók közötti eszközökben, azaz megállapodásokban, nyilatkozatokban és cselekvési tervekben meghatározott fejlesztési együttműködési szakpolitikára, valamint a vonatkozó uniós döntésekre, konkrét érdekekre, szakpolitikai prioritásokra és stratégiákra kell alapozni.

- (5) Az Unió és a tagállamok rendszeres és gyakori információcserére törekednek, ideértve a többi támogatóval folytatott információcserét is, és elősegítik a támogatók jobb koordinálását és fokozzák a tevékenységek egymást kiegészítő jellegét azáltal, hogy olyan közös többéves programozás kidolgozásán munkálkodnak, amely a partnerországoknak a szegénység visszaszorítására irányuló vagy azzal egyenértékű fejlesztési stratégiáin alapul. Együttes fellépést hajthatnak végre – beleértve a kiemelt ágazatokat és az országon belüli munkamegosztást meghatározó ilyen stratégiák közös elemzését és az azokra való együttes reagálást is – a támogatókat átfogó, közös missziókkal, valamint társfinanszírozási és átruházott együttműködési megállapodások alkalmazásával.
- (6) Az Unió a globális kihívások multilaterális megközelítésére törekszik, és együttműködik a tagállamokkal e tekintetben. Adott esetben erősíti a nemzetközi szervezetekkel és szervekkel, valamint a többi bilaterális támogatóval folytatott együttműködést.
- (7) Az egyrészt az Unió és tagállamai, másrészt a partnerországok közötti kapcsolatok alapját az alábbi közös értékek képezik, illetve e kapcsolatok ezeket az értékeket mozdtítják elő: emberi jogok, demokrácia, jogállamiság, valamint a felelősségvállalás és a kölcsönös elszámoltathatóság elve.

Továbbá a partnerországokkal fennálló kapcsolatokban figyelembe kell venni ezen országoknak a nemzetközi megállapodások és az Unióval meglévő szerződéses kapcsolatok megvalósítására tett kötelezettségvállalásait, és az ezek terén elért eredményeit.

- (8) Az Unió a nemzetközi legjobb gyakorlatnak megfelelően előmozdítja a partnerországokkal és -régiókkal folytatott hatékony együttműködést. Az Unió a támogatását lehetőség szerint hozzáigazítja a nemzeti vagy regionális fejlesztési stratégiáihoz, reformpolitikájához és eljárásaihoz, továbbá támogatja a demokratikus felelősségvállalást, valamint a hazai és kölcsönös elszámoltathatóságot. E céloknak megfelelően az Unió a következőket mozdítja elő:
- a) a partnerország vagy -régió vezetésével és felelősségvállalásával zajló átlátható fejlesztési folyamat, beleértve a helyi szakértelem előmozdítását;
 - b) olyan, jogokon alapuló megközelítés, amely minden – polgári, politikai vagy gazdasági, társadalmi és kulturális – emberi jogra kiterjed annak érdekében, hogy az emberi jogi elveket integrálja e rendelet végrehajtásába, segítséget nyújtson a partnerországoknak a nemzetközi emberi jogi kötelezettségeik teljesítéséhez, valamint a szegény és kiszolgáltatott csoportokra összpontosítva támogassa a jogaik megszerzésében azokat, akiket a jogok megilletnek;
 - c) a partnerországok lakosságának fokozott önrendelkezése, a fejlesztés befogadó és részvételmű megközelítése, és a társadalom valamennyi szegmensének széles körű bevonása a fejlesztési folyamatba és a nemzeti és regionális párbeszédbe, beleértve a politikai párbeszédet is; Különös figyelmet kell fordítani a parlamentek, a helyi hatóságok és a civil társadalom szerepére, többek közt a részvétel, a felügyelet és az elszámoltathatóság tekintetében;

- d) a .../2014/EU rendelet* 4. cikkében az OECD/DAC legjobb gyakorlataival összhangban meghatározott hatékony és innovatív együttműködési módszerek és eszközök, beleértve az olyan innovatív eszközök alkalmazását, mint például a támogatások és kölcsönök ötvözése, egyéb kockázatmegosztási mechanizmusok a kiválasztott ágazatokban és országokban, valamint a magánszektor bevonása, kellő figyelmet fordítva az államadósság fenntarthatóságával, az ilyen mechanizmusok számával és a rendszeres hatásvizsgálat követelményével kapcsolatos kérdésekre, e rendelet céljaival – különösen a szegénység enyhítésével – összhangban.

Valamennyi programnak, intézkedésnek, együttműködési módnak és eszköznek az egyes partnerországok vagy -régiók különleges jellemzőihez kell igazodnia, és programalapú megközelítésekre, a támogatás kiszámítható finanszírozására, a magánforrások, köztük a helyi magánszektor forrásainak mozgósítására, az alapvető szolgáltatásokhoz való általános és megkülönböztetésmentes hozzáférésre, valamint az adott országok rendszereinek fejlesztésére és alkalmazására kell összpontosítania;

- e) a hazai bevételek felhasználása a partnerországok költségvetési politikájának megerősítése révén, a szegénység és a segélyektől való függőség visszaszorítása céljából;

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- f) a szakpolitikák és a programozás hatásának fokozása a szinergiák létrehozását és a támogatók közötti, a tevékenységeket érintő átfedések és párhuzamosságok elkerülését célzó koordináció és összehangolás révén, a kiegészítő jelleg javítása és több támogatóra kiterjedő kezdeményezések támogatása céljából;
 - g) koordináció a koordinációval és a segélyhatékonysággal kapcsolatban elfogadott iránymutatásokat és a bevált gyakorlatra vonatkozó elveket alkalmazó partnerországokban és régiókban;
 - h) a fejlesztés eredményalapú megközelítései többek között országos szintű átlátható eredményértékelési keretek alkalmazásával, amelyek adott esetben nemzetközi szinten megállapított célkitűzéseken és mutatókon alapulnak, mint például a millenniumi fejlesztési célok, és amelyek célja az eredmények mérése és kommunikálása, ideértve a fejlesztési támogatás eredményeit, hozadékait és hatását is.
- (9) Az Unió szükség szerint támogatja a kétoldalú, regionális és többoldalú együttműködést és párbeszédet, a partnerségi megállapodások fejlesztési dimenzióját és a háromoldalú együttműködést. Az Unió ösztönzi a Dél-Dél együttműködést is.

- (10) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet, és rendszeres véleménycserét folytat vele.
- (11) A Bizottság rendszeres információcserét végez a civil társadalommal és a helyi hatóságokkal.
- (12) Fejlesztési együttműködési tevékenységei során az Unió adott esetben a tagállamok reformmal és átmenettel kapcsolatos tapasztalataira, illetve az ezekből levont tanulságokra támaszkodik, és ezeket megosztja a partnerországokkal is.
- (13) Az e rendelet szerinti uniós támogatás nem használható fel fegyverek vagy lőszer beszerzésére, sem pedig katonai vagy védelmi célú műveletekre.

II. CÍM

PROGRAMOK

4. cikk

Az uniós támogatás végrehajtása

Az uniós támogatást a .../2014/EU rendelettel* összhangban a következőkön keresztül kell megvalósítani:

- a) földrajzi programok;
- b) tematikus programok, amelyek magukban foglalják
 - i. a „Globális közjavak és kihívások” programot, és
 - ii. „Civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok” programot, valamint
- c) pánafrikai programok.

5. cikk

Földrajzi programok

- (1) Az Unió e cikk szerinti együttműködési tevékenysége nemzeti, regionális, régiókon átívelő és kontinentális jellegű tevékenységekre vonatkozik.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) Egy-egy földrajzi program a megfelelő tevékenységi területeken folytatott együttműködésre terjed ki, mely lehet:
- a) regionális, az 1. cikk (1) bekezdés a) pontjában említett partnerországokkal, különösen a támogatási körből való kikerülés hatásainak az enyhítésére a nagymértékű és növekvő egyenlőtlenségekkel küzdő partnerországok esetében; vagy
 - b) kétoldalú:
 - i. azokkal a partnerországokkal, amelyek nem szerepelnek az OECD/DAC listáján a közepes jövedelmű fejlődő országok felső sávjában, vagy bruttó hazai termékük nem magasabb a globális bruttó hazai termék egy százalékánál;
 - ii. Kivételes esetekben – így a fejlesztési támogatás fokozatos megszüntetése esetén – kétoldalú együttműködést is lehet folytatni korlátozott számú partnerországgal, ha ez a 3. cikk (2) bekezdésével összhangban kellőképpen indokolt. A fokozatos megszüntetést alaposan koordinálni kell a többi adományozóval. Az ilyen típusú együttműködés lezárását adott esetben az érintett országgal folytatott, a legszegényebb és leginkább kiszolgáltatott csoportok szükségleteire összpontosító szakpolitikai párbeszédnek kell kísérnie.

- (3) A 2. cikkben meghatározott célkitűzések elérése érdekében a földrajzi programokat az európai konszenzus, illetve annak későbbi elfogadott módosításai által felölelt együttműködési területekhez, valamint az alábbi együttműködési területekhez kapcsolódva kell kialakítani.
- a. emberi jogok, demokrácia és jó kormányzás:
- i) emberi jogok, demokrácia és jogállamiság;
 - ii) a nemek közötti egyenlőség, a nők társadalmi szerepvállalásának erősítése és számukra az esélyegyenlőség megteremtése;
 - iii) központi és helyi szintű közigazgatás;
 - iv) adópolitika és -igazgatás;
 - v) a korrupció elleni küzdelem;
 - vi) civil társadalom és helyi hatóságok;
 - vii) a gyermekek jogainak előmozdítása és védelme;

- b. az emberi fejlődést szolgáló inkluzív és fenntartható növekedés:
 - i) egészségügy, oktatás, szociális védelem, foglalkoztatás és kultúra;
 - ii) üzleti környezet, regionális integráció és világpiac;
 - iii) fenntartható mezőgazdaság, élelmezés- és a táplálkozásbiztonság;
 - iv) fenntartható energia;
 - v) a természeti erőforrásokkal, ezen belül a földdel, az erdőkkel és a vízzel való gazdálkodás;
 - vi) éghajlatváltozás és környezetvédelem;
- c. a fejlesztés szempontjából jelentős egyéb területek
 - i) migráció és menekültügy;
 - ii) a humanitárius segélynyújtás és a fejlesztési együttműködés összekapcsolása;
 - iii) a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség erősítése és a katasztrófakockázatok csökkentése;
 - iv) fejlesztés és biztonság, beleértve a konfliktusmegelőzést.

- (4) A (3) bekezdésben említett együttműködési területekkel kapcsolatos részleteket az I. melléklet határozza meg.
- (5) Az Unió minden egyes kétoldalú programban elméletileg legfeljebb három ágazatra összpontosítja a támogatását, amelyet lehetőség szerinti az érintett partnerországgal közösen kell kiválasztani.

6. cikk

Tematikus programok

- (1) A tematikus programok keretében megvalósított intézkedéseknek a földrajzi programok alapján finanszírozott intézkedésekhez többletértéket kell biztosítaniuk, azokat ki kell egészíteniük, és koherensnek kell lenniük velük.
- (2) A tematikus intézkedések programozására a következő feltételek közül legalább egy érvényes:
- a) az Unió e rendelet szerinti szakpolitikai céljai a földrajzi programokkal nem valósíthatók meg megfelelő vagy hatékony módon, beleértve szükség szerint, amikor nem létezik földrajzi program, vagy azt felfüggesztették, vagy ha az intézkedésről nincs megállapodás az érintett partnerországgal;
 - b) az intézkedések nemzetközileg elfogadott fejlesztési célokat támogató globális kezdeményezésekre vagy a globális közjavakra és kihívásokra irányulnak;
 - c) az intézkedések több régiót vagy több országot felölelő és/vagy horizontális jellegűek;

- d) az intézkedésekkel innovatív szakpolitikákat, illetve kezdeményezéseket valósítanak meg, amelyek jövőbeli intézkedések alapjául szolgálnak;
 - e) az intézkedések tükrözik az Unió valamely szakpolitikai prioritását, illetve az Unió valamely nemzetközi kötelezettségét vagy kötelezettségvállalását, amely a fejlesztési együttműködés szempontjából jelentőséggel bír.
- (3) Amennyiben ez a rendelet kifejezetten másképp nem rendelkezik, a tematikus intézkedéseknek közvetlenül az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott országok és területek javát kell szolgálniuk, és ezekben az országokban és területeken kell végrehajtani őket. Az ilyen intézkedések abban az esetben hajthatók végre ezen országokon és területeken kívül, ha ez a leghatékonyabb módja az érintett program céljai elérésének.

7. cikk

Globális közjavak és kihívások

- (1) A globális közjavak és kihívások program keretében nyújtott uniós támogatás célja, hogy elősegítse az alábbi területekhez tartozó tevékenységeket:
- a) környezetvédelem és éghajlatváltozás;
 - b) fenntartható energia;
 - c) emberi fejlődés, beleértve a tisztességes munkát, a társadalmi igazságosságot és a kultúrát;

- d) élelmezés- és táplálkozásbiztonság és fenntartható mezőgazdaság; valamint;
 - e) migráció és menekültügy.
- (2) Az (1) bekezdésben említett együttműködési területeket részletesebben a II. melléklet A. része tárgyalja.

8. cikk

Civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok

- (1) A „Civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok” program keretében nyújtott uniós támogatás célja, hogy megerősítse a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat a partnerországokban és – amennyiben ez a rendelet előírja – az Unióban, továbbá a .../2014/EU* rendelet alapján támogatásra jogosult kedvezményezetteket.

A finanszírozandó intézkedéseket elsődlegesen a civil társadalmi szervezeteknek és a helyi hatóságoknak kell végrehajtaniuk. Adott esetben az intézkedéseket – hatékonyságuk biztosítása érdekében – más szereplők és végrehajthatják az érintett civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok javára.

- (2) Az e cikk alapján végzett együttműködés területeit részletesebben az II. melléklet B. része tárgyalja.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 123/13 (2011/0404 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

9. cikk

Pánafrikai program

- (1) A pánafrikai program keretében nyújtott uniós támogatás célja az Afrika és az Unió közötti stratégiai partnerségnek, és annak későbbi módosításainak és kiegészítéseinek támogatása annak érdekében, hogy az Afrikában és az Afrikával közösen végzett transzregionális, kontinentális és globális jellegű tevékenységeket biztosítsa.
- (2) A pánafrikai programnak ki kell egészítenie az e rendelet szerinti egyéb programokat és az Unió külső tevékenységének finanszírozását szolgáló egyéb eszközöket, különösen az Európai Fejlesztési Alapot és az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközt, és összhangban kell lennie velük.
- (3) Az e cikk alapján végzett együttműködés területeit részletesebben a III. melléklet tárgyalja.

III. CÍM

PROGRAMOZÁS ÉS A FORRÁSOK ELOSZTÁSA

10. cikk

Általános keret

- (1) A földrajzi programok esetében a 11. cikk rendelkezéseinek megfelelő stratégiai dokumentum alapján a partnerországokra és -régiókra vonatkozó többéves indikatív programokat kell kidolgozni.

A tematikus programok esetében a 13. cikk rendelkezéseinek megfelelő többéves indikatív programokat kell kidolgozni.

A pánafrikai többéves indikatív programot a 14. cikk rendelkezéseinek megfelelően kell összeállítani.

- (2) A Bizottság a .../2014/EU* rendelet 2. cikkében említett végrehajtási eszközöket a 11., a 13. és a 14. cikkben említett programozási dokumentumok alapján fogadja el.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (3) Az uniós támogatás azonban a .../2014/EU* rendelet 2. cikkében foglaltaknak megfelelően a 11., a 13. és a 14. cikkben említett programozási dokumentumokban nem szereplő intézkedések formájában is megvalósulhat.
- (4) Az Unió és a tagállamok a programozási folyamat korai szakaszában és a teljes folyamat alatt konzultálnak egymással abból a célból, hogy előmozdítsák az együttműködési tevékenységeik koherenciáját, egymást kiegészítő jellegét és összhangját. Az ilyen konzultáció az Unió és a tagállamok általi közös programozást is eredményezhet. Az Unió konzultál továbbá a többi támogatóval és fejlesztési szereplővel, beleértve a civil társadalom, a helyi hatóságok és más végrehajtási szervek képviselőit is. Erről az Európai Parlamentet tájékoztatni kell.
- (5) Az e rendelet keretében végzett programozáskor megfelelően tekintettel kell lenni az emberi jogokra és a demokráciára a partnerországban.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (6) Az e rendelet által biztosított források egy részéből felosztatlan tartalék képezhető annak érdekében, hogy előreláthatatlan körülmények esetén, különösen bizonytalan, válság sújtotta vagy válságot követő helyzetekben az Unió megfelelően tudjon reagálni, továbbá hogy lehetővé tegyék a partnerországok stratégiai ciklusaival való összehangolást, valamint a 11. cikk (6) bekezdése, a 13. cikk (3) bekezdése és a 14. cikk (3) bekezdése szerinti felülvizsgálatok eredményeként az indikatív pénzügyi keretösszegek módosítását. Figyelemmel a forrásoknak a 15. cikkben meghatározott eljárások szerinti későbbi elosztására vagy újraelosztására is, felhasználásukról a .../2014/EU* rendelettel összhangban később kell határozni.

Az egyes programtípusok szintjén a fel nem osztott források aránya nem haladhatja meg az 5 %-ot, kivéve összehangolás céljából és a 12. cikk (1) bekezdésében említett országok esetében.

- (7) A 2. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül a Bizottság egy külön pénzügyi keretösszeget is megállapíthat az Unió legkülső régiói és az ezekkel szomszédos partnerországok és -régiók közötti együttműködés erősítése céljából.
- (8) A .../2014/EU* rendelet 17. cikkében említett félidős felülvizsgálati jelentés közzétételét követően végrehajtott minden programozás vagy program-felülvizsgálat során figyelembe kell venni a jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

11. cikk

A földrajzi programokra vonatkozó programozási dokumentumok

- (1) Az e cikk szerinti összes programozási dokumentum előkészítésének, végrehajtásának és felülvizsgálatának meg kell felelnie a politikák fejlesztési célú koherenciájára vonatkozó és a segélyhatékonysági alapelveknek, amelyek nevezetesen: demokratikus felelősségvállalás, partnerség, koordináció, harmonizáció, a partnerország vagy -régió rendszereihez való igazodás, átláthatóság, kölcsönös elszámoltathatóság és eredményorientáltság, a 3. cikk (4)–(8) bekezdésének megfelelően. A programozási időszakot lehetőség szerint összhangba kell hozni a partnerországok stratégiai ciklusaival.

A földrajzi programok programozási dokumentumainak, ideértve a közös programozási dokumentumokat is, a lehetséges mértékig az Unió, a tagállamok és az érintett partnerország vagy -régió – benne a nemzeti és regionális parlamentek – közötti párbeszédre kell alapulniuk, és abba be kell vonni a civil társadalmat, a helyi hatóságokat és más érdekelt feleket, hogy erősítsék a folyamattal kapcsolatos felelősségvállalást, és ösztönözzék a nemzeti fejlesztési stratégiák, különösen a szegénység mérséklésére irányuló támogatását.

- (2) A stratégiai dokumentumokat az Unió dolgozza ki az érintett partnerországok vagy -régiók számára annak érdekében, hogy az e rendelet átfogó céljával, hatályával, célkitűzéseivel, elveivel és szakpolitikái rendelkezéseivel összhangban összefüggő keretet biztosítsanak az Unió és a partnerország vagy -régió közötti fejlesztési együttműködéshez.

- (3) A következők esetében nincs szükség stratégiai dokumentumra:
- a) azon országok, amelyek rendelkeznek nemzeti fejlesztési stratégiával akár nemzeti fejlesztési terv, akár egy ahhoz hasonló, a Bizottság által a többéves indikatív program elfogadása időpontjában a program alapjául elfogadott átfogó fejlesztési dokumentum formájában;
 - b) azon országok vagy régiók, amelyekre vonatkozóan átfogó uniós stratégiát tartalmazó közös keretdokumentum készült, amely a fejlesztési szakpolitikáról szóló külön fejezetet is tartalmaz;
 - c) azok az országok vagy régiók, amelyek vonatkozásában az Unió és a tagállamok közös többéves programozási dokumentumot fogadtak el;
 - d) az Unióval közösen megállapított stratégiával rendelkező régiók;
 - e) azok az országok, amelyekben az Unió össze kívánja hangolni stratégiáját egy 2017. január 1. előtt kezdődő új nemzeti ciklussal; ezekben az esetekben a 2014. január 1. és az új nemzeti ciklus kezdete közötti köztes időszakra vonatkozó többéves indikatív program tartalmazza az erre az országra vonatkozó uniós intézkedési keretet;
 - f) azon országok vagy –régiók, amelyek részére az e rendelet alapján a 2014–2020-as időszak folyamán uniós pénzalapból nyújtandó keretösszeg nem haladja meg a 50 000 000 eurót.

A első albekezdés b) és az f) pontjában említett esetekben az érintett országra vagy régióra vonatkozó többéves indikatív program tartalmazza az országra vagy régióra vonatkozó uniós stratégiát.

- (4) A stratégiai dokumentumokat felidős vagy szükség esetén ad hoc felülvizsgálatnak kell alávetni, adott esetben az érintett partnerországgal és -régióval kötött partnerségi és együttműködési megállapodásokban meghatározott elvekkel és eljárásokkal összhangban.
- (5) Az e rendelet alapján uniós forrásból elkülönített indikatív keretösszegre jogosult minden egyes ország vagy régió esetében földrajzi programokra vonatkozó többéves indikatív programot kell kidolgozni. E dokumentumokat – az (5) bekezdés második albekezdésének e)és f) pontjában említett országok vagy régiók kivételével – a stratégiai dokumentumok vagy az (5) bekezdésben említett, azokkal egyenértékű dokumentumok alapján kell kidolgozni.

E rendelet céljából az e cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett közös többéves programozási dokumentum elfogadható többéves indikatív programként, amennyiben megfelel az e bekezdésben rögzített elveknek és feltételeknek, köztük a források indikatív elosztásának, valamint a 15. cikkben rögzített eljárásoknak.

A földrajzi programokra vonatkozó többéves indikatív programok meghatározzák az uniós finanszírozásra kiválasztott, prioritást élvező területeket, az egyedi célkitűzéseket, a várt eredményeket, az egyértelmű, konkrét és átlátható teljesítménymutatókat, az indikatív pénzügyi keretösszegeket, átfogóan és az egyes prioritást élvező területekre vonatkozóan egyaránt, továbbá adott esetben a segélyezés módjait is.

A Bizottság az egyes földrajzi programokon belüli többéves indikatív pénzügyi keretösszegeket e rendelet általános elveivel összhangban, a 3. cikk (2) bekezdésében rögzített feltételek alapján, egyrészt a különböző programok sajátosságait, másrészt a válság sújtotta, instabil, konfliktus- vagy katasztrófahelyzetben lévő országok vagy régiók előtt álló különös nehézségeket szem előtt tartva fogadja el.

A pénzügyi keretösszegek adott esetben összecsáv formájában is megadhatók és/vagy kiosztatlan tartalékot képezhetnek. A 2014-2020-as időszakot meghaladóan nem irányozható elő indikatív pénzügyi keretösszeg, kivéve, ha kifejezetten e célra az említett időszakon túl is rendelkezésre állnak források.

A földrajzi programokra vonatkozó többéves indikatív programok többek között a hatékony végrehajtás érdekében felülvizsgálhatók, az alapjukat képező stratégiai dokumentumok félidejű vagy ad hoc felülvizsgálatait is figyelembe véve.

A – különösen a válság- vagy válság utáni helyzet nyomán készült – felülvizsgálatok eredményeként az indikatív pénzügyi keretösszegek, a prioritások, az egyedi célkitűzések, a várt eredmények, a teljesítménymutatók és adott esetben a segélyezés módjai is kiigazíthatók.

Ezeknek a felülvizsgálatoknak ki kell terjedniük a szükségletekre, valamint az elfogadott fejlesztési célok – köztük az emberi jogokkal, a demokráciával, a jogállamisággal és a jó kormányzással kapcsolatos célok – tekintetében vállalt kötelezettségekre és az ezekkel kapcsolatban elért eredményekre.

- (6) A Bizottság jelentést tesz a tagállamokkal közös programozásról a .../2014/EU* rendelet 17. cikkében említett félidős felülvizsgálati jelentés keretében, és abban ajánlásokat fogalmaz meg, amennyiben a közös programozás nem valósult meg teljes mértékben.

12. cikk

A válság-, válság utáni, illetve instabil helyzetben lévő országokra és régiókra vonatkozó programozás

- (1) A válság-, válság utáni, illetve instabil helyzetben lévő vagy természeti katasztrófáknak kitett országokra és régiókra vonatkozó programozási dokumentumok kidolgozásakor megfelelően figyelembe kell venni az érintett országok és régiók kiszolgáltatottságát, sajátos szükségleteit és körülményeit.

Megfelelő figyelmet kell fordítani a konfliktusmegelőzésre, az állam- és békeépítésre, a konfliktust követő megbékélési folyamatra és az újjáépítési intézkedésekre, valamint a folyamatokban a nők által betöltött szerepre és a gyermekek jogai érvényesítésére.

Amennyiben partnerországokat vagy -régiókat válság sújtja, illetve válság utáni vagy instabil helyzetbe kerülnek, vagy ilyen helyzet közvetlenül érinti őket, a szükséghelyzettől a fejlesztési szakaszba való átmenet elősegítése érdekében külön hangsúlyt kell helyezni a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés közötti koordináció fokozására az összes érintett szereplő körében.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

Az instabil helyzetben lévő vagy természeti katasztrófáknak kitett országokra és régiókra vonatkozó programozási dokumentumoknak rendelkezniük kell a katasztrófákra való felkészülésről és azok megelőzéséről, valamint az ilyen katasztrófák következményeinek kezeléséről, továbbá foglalkozniuk kell a sokkhatással szembeni kiszolgáltatottsággal és a rugalmasság növelésével is.

- (2) Amennyiben azt sürgősségi szempontok kellőképpen indokolják, például válsághelyzetben vagy a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok vagy az alapvető szabadságok közvetlen veszélyeztetettsége esetén a Bizottság a .../2014/EU* rendelet 16. cikk (4) bekezdésében említett eljárással összhangban azonnal alkalmazható végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a 11. cikkben említett stratégiai dokumentumok és többéves indikatív programok módosítása érdekében.

E felülvizsgálatok a hosszú távú együttműködés és fejlesztés felé való átmenet biztosítása érdekében konkrét és testre szabott stratégiát vonhatnak magukkal, előmozdítva ezzel a humanitárius és a fejlesztéspolitikai eszközök jobb koordinálását és az egyiktől a másik felé való megfelelőbb átmenetet.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

13. cikk

A tematikus programokra vonatkozó programozási dokumentumok

- (1) A tematikus programokra vonatkozó többéves indikatív programokban meg kell határozni az érintett témához kapcsolódó uniós stratégiát, valamint – a „Globális közjavak és kihívások” programra tekintettel – minden egyes együttműködési területre vonatkozóan az uniós finanszírozásra kiválasztott prioritásokat, az egyedi célkitűzéseket, a várt eredményeket, az egyértelmű, konkrét és átlátható teljesítménymutatókat, a nemzetközi helyzetet és a főbb partnerek tevékenységeit, továbbá adott esetben a segélyezés módjait is.

Az átfogó kezdeményezésekben való részvételre vonatkozóan adott esetben meg kell határozni a forrásokat és az intervenció kiemelt területeit.

A tematikus programokra vonatkozó többéves indikatív programok kiegészítik a földrajzi programokat, és összhangban állnak a 11. cikk (3) bekezdésében említett stratégiai dokumentumokkal.

- (2) A tematikus programokra vonatkozó többéves indikatív programokban az indikatív pénzügyi keretösszegeket átfogó módon, együttműködési területenként és prioritásonként kell megadni. Ezen indikatív pénzügyi keretösszegek adott esetben összecsáv formájában is megadhatók és/vagy kiosztatlan tartalékot képezhetnek.

A tematikus programokra vonatkozó többéves indikatív programokat – adott esetben a hatékony végrehajtás érdekében – felül kell vizsgálni, a félidős vagy ad hoc felülvizsgálatokat is figyelembe véve.

A felülvizsgálatok eredményeként az indikatív pénzügyi keretösszegek, a prioritások, az egyedi célkitűzések, a várt eredmények, a teljesítménymutatók és adott esetben a segélyezés módjai is kiigazíthatók.

14. cikk

A pánafrikai programra vonatkozó programozási dokumentumok

- (1) Az e cikk szerinti, a pánafrikai programra vonatkozó programozási dokumentumok elkészítésekor, végrehajtásakor és felülvizsgálatakor tiszteletben kell tartani a 3. cikk (4)–(8) bekezdésében rögzített segélyhatékonysági elveket.

A pánafrikai programra vonatkozó programozási dokumentumoknak olyan párbeszédre kell alapulnia, amelyben valamennyi érdekelt fél – például a Pánafrikai Parlament is – részt vesz.

- (2) A pánafrikai programra vonatkozó többéves indikatív programban meg kell határozni a finanszírozásra kiválasztott prioritásokat, az egyedi célkitűzéseket, a várt eredményeket, az egyértelmű, konkrét és átlátható teljesítménymutatókat és adott esetben a segélyezés módjait.

A pánafrikai programra vonatkozó többéves indikatív programnak összhangban kell állnia a földrajzi és tematikus programokkal.

- (3) A pánafrikai programra vonatkozó többéves indikatív programban az indikatív pénzügyi keretösszegeket átfogó módon, együttműködési területenként és prioritásonként kell megadni. Ezek az indikatív pénzügyi keretösszegek adott esetben összecsáv formájában is megadhatók.

A pánafrikai programra vonatkozó többéves indikatív program adott esetben felülvizsgálható, amennyiben ez a váratlan kihívások vagy a végrehajtási problémák megoldásához, valamint a stratégiai partnerség esetleges felülvizsgálatának figyelembevételéhez szükséges.

15. cikk

A stratégiai dokumentumok jóváhagyása és a többéves indikatív programok elfogadása

- (1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján hagyja jóvá a 11. cikkben említett stratégiai dokumentumokat és fogadja el a 11., 13. és 14. cikkben említett többéves indikatív programokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a .../2014/EU* rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Ezt az eljárást kell alkalmazni az olyan felülvizsgálatok esetében is, amelyek jelentős mértékben módosítják a stratégiát vagy annak programozását.
- (2) Amennyiben azt sürgősségi szempontok kellőképpen indokolják, például válsághelyzetben vagy a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok vagy az alapvető szabadságok közvetlen veszélyeztetettsége esetén a Bizottság a .../2014/EU* rendelet 16. cikk (4) bekezdésében említett eljárással összhangban felülvizsgálhatja a 11. cikkben említett stratégiai dokumentumokat és a 11., 13. és 14. cikkben említett többéves indikatív programokat a

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Az e rendelet alapján nem támogatható harmadik országok részvétele

Kivételes és kellően indokolt körülmények között, valamint a 2. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül, az uniós finanszírozás koherenciájának és hatékonyságának biztosítása, illetve a regionális és régiókon átívelő együttműködés előmozdítása érdekében a Bizottság a 15. cikkel összhangban a többéves indikatív programok keretében vagy a .../2014/EU* rendelet 2. cikkével összhangban a vonatkozó végrehajtási rendelkezésekben úgy határozhat, hogy a tevékenységek támogathatóságát kiterjeszti az egyébként az e rendelet 1. cikke szerint finanszírozásra nem jogosult országokra és területekre is, amennyiben a végrehajtandó tevékenység globális, regionális, régiókon vagy határokon átívelő jelleggel bír.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

17. cikk

A Bizottság felhatalmazása

- (1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 18. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján módosítsa a következőket:
- a) az együttműködési területek részletes leírása:
 - i. az I. melléklet A. és B. részében kifejtett 5. cikk (3) bekezdése
 - ii. a II. melléklet A. részében kifejtett 7. cikk (2) bekezdése
 - iii.– a II. melléklet B. részében kifejtett 8. cikk (2) bekezdése
 - iv. a III. mellékletben kifejtett 9. cikk (3) bekezdése, különösen az Afrika–EU csúcstalálkozókat követő intézkedésként
 - b) a földrajzi programok, valamint a globális közjavak és kihívások tematikus program keretében előirányzott, a IV. mellékletben foglalt indikatív pénzügyi keretösszegek. A módosítások révén az eredeti összeg legfeljebb 5 %-kal csökkenthető, kivéve a IV. melléklet 1b. pontja szerinti keretösszegeket.

- (2) A .../2014/EU* rendelet 17. cikkében említett félidőfelülvizsgálati jelentés közzétételét követően és a félidő felülvizsgálati jelentésben foglalt ajánlások alapján a Bizottság legkésőbb 2018. március 31-ig az (1) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el.

18. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.
- (2) A Bizottság 17. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása e rendelet érvényességi idejére szól.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 17. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (5) Az 17. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

19. cikk

A bizottság

- (1) A Bizottságot egy bizottság (a továbbiakban: a fejlesztési együttműködési eszköz bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az EBB egy megfigyelője részt vesz a fejlesztési együttműködési eszköz bizottságnak az EBB-t érintő kérdésekkel kapcsolatos eljárásában.

20. cikk

Pénzügyi referenciaösszeg

- (1) Az e rendelet végrehajtására szolgáló, a 2014 és 2020 közötti időszakra előirányzott pénzügyi referenciaösszeg 19 661 639 000 EUR.

Az éves előirányzatot az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá a többéves pénzügyi keretben meghatározott korlátokon belül.

- (2) Az 5–9. cikkben említett minden egyes program számára a 2014 és 2020 közötti időszak tekintetében elkülönített indikatív keretösszegeket a IV. melléklet tartalmazza.
- (3) Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU¹ rendelete 18. cikkének (4) bekezdésével összhangban a külső tevékenység finanszírozását szolgáló különböző fellépési eszközök keretében (a Fejlesztési Együttműködési Eszköz, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz, a Partnerségi Eszköz és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz) 1 680 000 000 EUR indikatív keretösszeget kell elkülöníteni a 1288/2013/EU rendelet értelmében vett partnerországokba, illetve ezen országokból az Unióba irányuló, tanulási célú mobilitással kapcsolatos intézkedésekre, és az említett országok hatóságaival/intézményeivel és szervezeteivel folytatott együttműködésre és szakpolitikai párbeszédre.

Az említett források felhasználására a 1288/2013/EU rendelet alkalmazandó.

A finanszírozást két többéves előirányzaton keresztül kell biztosítani, melyek az első négy, illetve a fennmaradó három évre szólnak. Az említett finanszírozást az érintett országok megállapított szükségletei és prioritásai alapján az e rendelet által biztosított többéves indikatív programozás kell, hogy tartalmazza. Az előirányzott összegek jelentős, előre nem látott körülmények vagy fontos politikai változások esetén felülvizsgálhatók az Unió külső prioritásaival összhangban.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+”: elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 50. o.).

- (4) A (3) bekezdésben említett intézkedések e rendelet szerinti finanszírozási összege nem haladhatja meg összesen a 707 000 000 EUR-t. A forrásokat a földrajzi programok pénzügyi keretösszegeiből kell lehívni a finanszírozandó tevékenységek várható regionális eloszlásának és típusának meghatározása mellett. Az e rendelet szerinti, az 1288//2013/EU rendelet hatálya alá tartozó intézkedések finanszírozásának céljára szánt forrásokat az e rendelet által felölelt partnerországokban folytatott intézkedésekre kell felhasználni, különös figyelmet fordítva a legszegényebb országokra. A z e rendeletből finanszírozott hallgatói és oktatói mobilitási intézkedések azokra a területekre összpontosítanak, amelyek a fejlődő országok inkluzív és fenntartható fejlődése szempontjából lényegesek.
- (5) A Bizottság, .../2014/EU rendelet* 13. cikkében előírtak szerint, az e rendelet végrehajtásáról szóló éves jelentésébe belefoglal egy listát, amely tartalmaz minden olyan (3) bekezdésben említett intézkedést, amelyhez a forrásokat e rendelet szerint hívtak le, kitérve az ezen intézkedéseknek az e cikk 2. és 3. cikkében meghatározott célkitűzéseknek és elveknek való megfelelésére is.

21. cikk

Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozattal összhangban kell alkalmazni.

* HL: kérjük illesszék be a PE-CONS 130/2013 (2011/0415 (COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát.

22. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

A FÖLDRAJZI PROGRAMOK SZERINTI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

A. A FÖLDRAJZI PROGRAMOK SZERINTI KÖZÖS EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

A földrajzi programok a következőkben meghatározott – az ágazatokkal nem egyenértékűnek tekintendő – együttműködési területek vonatkozásában kerülnek kidolgozásra. A prioritások az Unió által a fejlesztési politika területén tett nemzetközi kötelezettségvállalásokkal, különösen a millenniumi fejlesztési célokkal és a millenniumi fejlesztési célokat módosító vagy felváltó, nemzetközileg elfogadott, 2015 utánra szóló új fejlesztési célokkal összhangban, valamint az egyes támogatható partnerországokkal vagy -régiókkal folytatott politikai párbeszéd alapján kerülnek meghatározásra.

I. Emberi jogok, demokrácia és jó kormányzás

a) Emberi jogok, demokrácia és jogállamiság

- i. a demokratizálódás támogatása és a demokratikus intézmények, köztük a parlamentek szerepének erősítése;
- ii. a jogállamiság, valamint az igazságügyi és védelmi rendszerek függetlenségének erősítése, továbbá az igazságszolgáltatáshoz való akadálytalan és egyenlő hozzáférési jog biztosítása mindenki számára;
- iii. az intézmények átlátható és elszámoltatható módon történő működésének és a decentralizációnak a támogatása; az országon belüli, részvételen alapuló szociális párbeszéd és egyéb, a kormányzásról és az emberi jogokról folytatott párbeszéd előmozdítása;

- iv. a média szabadságának előmozdítása, ideértve a modern kommunikációs eszközöket is,
 - v. a politikai pluralizmusnak, a civil, a kulturális, a gazdasági, a politikai és a szociális jogok védelmének, valamint a kisebbségekhez és a legkiszolgáltatottabb csoportokhoz tartozó személyek védelmének az előmozdítása;
 - vi. a megkülönböztetés és a megkülönböztető gyakorlatok valamennyi formája elleni küzdelem támogatása, függetlenül attól, hogy mi képezi azok alapját: faj vagy etnikai származás, kaszt, vallás vagy meggyőződés, nem, nemi identitás vagy szexuális irányultság, társadalmi hovatartozás, fogyatékoság, egészségi állapot, kor, vagy bármely egyéb ok;
 - vii. az állampolgárok nyilvántartásának, különösen a születések és elhalálozások anyakönyvezésének előmozdítása;
- b) A nemek közötti egyenlőség, a nők szerepének erősítése és a nők esélyegyenlősége
- i. a nemek közötti egyenlőség és méltányosság előmozdítása;
 - ii.– a nők és lányok jogainak védelme, többek között olyan intézkedések révén, amelyek célja a gyermekházasságok és az egyéb káros hagyományos gyakorlatok – így például a női nemi szervek megcsonkítása – elleni küzdelem, illetve a nők és lányok elleni erőszak valamennyi formája elleni küzdelem, továbbá a nemi alapú erőszak áldozatainak támogatása;
 - iii. a nők szerepének erősítése, ideértve a fejlesztésben és a békeépítésben való részvételüket is.

- c) Központi és helyi szintű közigazgatás;
- i. a közsféra fejlődésének támogatása az alapvető szolgáltatásokhoz való egyetemes és megkülönböztetésmentes hozzáférés javítása céljából, különösen az egészségügy és az oktatás terén;
 - ii. olyan programok támogatása, amelyek javítják a szakpolitikák kialakítását, az államháztartás igazgatását, ideértve a könyvvizsgálati, ellenőrző és csalás elleni szervek és intézkedések létrehozását is, valamint az intézményfejlesztést, beleértve a humán erőforrások kezelését is;
 - iii. a parlamentek technikai szakértelmének erősítése, lehetővé téve számukra, hogy értékeljék a nemzeti költségvetések – többek között a nyersanyag-kitermelésből származó belföldi bevételek és az adóügyek – kialakítását és felügyeletét, illetve hogy közreműködjenek abban.
- d) Adópolitika és -igazgatás
- i. méltányos, átlátható, hatékony, haladó szellemű és fenntartható nemzeti adórendszerek kiépítésének vagy erősítésének a támogatása;
 - ii. az ellenőrzési kapacitások erősítése a fejlődő országokban az adóelkerülés és az illegális pénzügyi mozgások elleni küzdelem terén;
 - iii. az adócsalással és annak hatásaival kapcsolatos, elsősorban a felügyeleti szervek, parlamentek és civil társadalmi szervezetek által végzett tevékenységnek és annak eredményei terjesztésének támogatása;
 - iv. az adóigazgatás és adóreformok terén indított többoldalú és regionális kezdeményezések támogatása;

- v. a fejlődő országok támogatása annak érdekében, hogy hatékonyabban vegyenek részt a nemzetközi adózási együttműködési struktúrákban és folyamatokban;
 - vi. annak támogatása, hogy a pénzügyi átláthatóság erősítése érdekében a partnerországok jogszabályaikba illesszék be az országonkénti és projektenkénti jelentéstétel kötelezettségét.
- e) A korrupció elleni küzdelem
- i. a partnerországok támogatása a korrupció valamennyi formája elleni küzdelemben, többek között az ügy előmozdítása érdekében tett állásfoglalások, az arra való figyelemfelhívás és a jelentéstétel útján;
 - ii. a felügyeleti szervek és a bírói kar ellenőrzési kapacitásának javítása.
- f) Civil társadalom és helyi hatóságok
- i. a civil társadalmi szervezetek kapacitásépítésének támogatása véleménynyilvánításuk és a fejlesztési folyamatban való aktív részvételük erősítése, valamint a politikai, szociális és gazdasági párbeszéd előmozdítása érdekében;
 - ii. a helyi hatósági kapacitásépítésének támogatása és szakértelmük mozgósítása a fejlesztés területi megközelítésének, többek között a decentralizációs folyamatoknak az előmozdítása érdekében;
 - iii. a polgári részvételt és a civil társadalmi tevékenységeket kibontakoztató környezet előmozdítása.

g) A gyermekek jogainak támogatása és védelme

- i. a jogi iratok kiadásának előmozdítása;
- ii. megfelelő, egészséges életszínvonal és egészséges felnőtté válás támogatása;
- iii. az alapfokú oktatás biztosítása mindenki számára.

II. Inkluzív és fenntartható növekedés a humán fejlődés szolgálatában

a) Egészségügy, oktatás, szociális védelem, foglalkoztatás és kultúra

- i. olyan ágazati reformok támogatása, amelyek növelik az alapvető szociális szolgáltatásokhoz, különösen a jó minőségű egészségügyi és oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a kapcsolódó milleniumi fejlesztési célokra, valamint a szegény, marginalizált helyzetű és kiszolgáltatott csoportok e szolgáltatásokhoz való hozzáféréseire helyezett hangsúllyal;
- ii. a globális, regionális és helyi kihívásokra való reagálásra irányuló helyi kapacitások erősítése, az intenzívebb politikai párbeszéd mellett ágazati költségvetési támogatást is felhasználva;
- iii. az egészségügyi rendszerek erősítése, többek között a képezített egészségügyi szolgáltatók hiányának kezelése és az egészségügy méltányos finanszírozása révén, valamint a gyógyszerek és oltóanyagok megfizethetőbbé tételével a szegények számára;

- iv. a Pekingi Cselekvési Platform, a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programja és az ezek felülvizsgálatáról rendezett konferenciák eredményei – és ezzel összefüggésben a szexuális és reprodukciós egészség és jogok – teljes körű és hatékony végrehajtásának előmozdítása;
- v a megfizethető, jó minőségű ivóvízzel való megfelelő ellátás, valamint a megfelelő szennyvíz-elvezetés és higiénés körülmények biztosítása;
- vi. a jó minőségű oktatás támogatásának és az ahhoz való egyenlő hozzáférésnek a fokozása;
- vii. a szakképzés támogatása a foglalkoztathatóság fejlesztése, valamint a fenntartható fejlődést szolgáló kutatás folytatására és az e kutatás eredményei felhasználására irányuló képesség javítása érdekében;
- viii. a nemzeti szociális védelmi rendszerek és a szociális védelmi minimum támogatása, ideértve az egészségügyi és nyugdíjrendszerek tekintetében a társadalombiztosítási rendszereket is, az egyenlőtlenségek csökkentésére összpontosítva;
- ix. a méltányos munka programjának támogatása és a szociális párbeszéd előmozdítása;
- x. a kultúrák közötti párbeszédnek, a kulturális sokszínűségnek, valamint valamennyi kultúra egyenlő méltósága tiszteletben tartásának az előmozdítása;
- xi. az annak ösztönzésére irányuló nemzetközi együttműködés előmozdítása, hogy a fejlődő országokban a kulturális ágazatok hozzájáruljanak a gazdasági növekedéshez, a szegénység elleni küzdelemre irányuló lehetőségek teljes mértékű kihasználása érdekében, ideértve az olyan kérdések kezelését is, mint a piacra jutás és a szellemi tulajdonjogok.

- b) Üzleti környezet, regionális integráció és világszintű piacok
- i. a versenyképes helyi magánszektor kiépítésének támogatása, többek között a helyi intézményi és üzleti kapacitás kidolgozásán keresztül;
 - ii. a helyi termelői rendszerek és a helyi vállalkozások, többek között a zöld vállalkozások létrehozásának támogatása;
 - iii. a kis- és középvállalkozások (kkv-k), mikrovállalkozások és szövetkezetek, valamint a tisztességes kereskedelem előmozdítása;
 - iv. a helyi, nemzeti és regionális piacok kiépítésének előmozdítása, ideértve a környezeti javak és szolgáltatások piacát is;
 - v. a jogalkotási reformok és a szabályozási keret reformjának, valamint azok érvényesítésének a támogatása;
 - vi. az üzleti és pénzügyi szolgáltatásokhoz – például a mikrohitelhez, megtakarításokhoz, mikrobiztosításhoz és fizetési tranzakciókhoz – való hozzáférés megkönnyítése;
 - vii. a nemzetközileg elfogadott munkaügyi jogok érvényesítésének támogatása;
 - viii. a földterületek, illetve a szellemi tulajdonjogok védelmét szolgáló jogszabályok, illetve földnyilvántartások létrehozása és javítása;
 - ix. a fenntartható és inkluzív fejlődés szolgálatában álló kutatási és innovációs politikák előmozdítása;

- x. a fenntartható foglalkoztatást eredményező beruházások előmozdítása, többek között támogatásötvözési mechanizmusok útján, a hangsúlyt – elsősorban a kkv-k szintjén – a belföldi vállalkozások finanszírozására és a belföldi tőke növelésére, valamint a humánerőforrás-fejlesztés támogatására helyezve;
 - xi. az infrastruktúra javítása, a szociális és környezetvédelmi előírások teljes mértékű tiszteletben tartása mellett;
 - xii. a fenntartható közlekedés ágazati megközelítéseinek előmozdítása, kielégítve a partnerországok igényeit, biztosítva a közlekedésbiztonságot, a közlekedés megfizethetőségét és hatékonyságát, valamint minimalizálva a közlekedés környezetre gyakorolt negatív hatásait;
 - xiii. a magánszektor bevonása a társadalmi felelősségvállaláson és a fenntarthatóságon alapuló fejlesztés erősítése, a vállalatok társadalmi és környezeti felelősségvállalásának és elszámoltathatóságának előmozdítása, valamint a szociális párbeszéd érdekében;
 - xiv. a fejlődő országok támogatása kereskedelmi, valamint a és regionális és kontinentális integrációt célzó erőfeszítéseikben, továbbá támogatásuk a világgazdaságba való zökkenőmentes és fokozatos integrációban;
 - xv. az információs és kommunikációs technológiákhoz való általánosabb hozzáférés támogatása a digitális szakadék áthidalása érdekében.
- c) fenntartható mezőgazdaság, élelmezés- és táplálkozásbiztonság;
- i. segítségnyújtás a fejlődő országoknak a sokkhatásokkal szembeni ellenálló-képességük fejlesztésében (például az erőforrások és az ellátás szűkössége, áringadozás) és az egyenlőtlenségek kezelésében azáltal, hogy a szegények számára a környezet veszélyeztetése nélkül jobb hozzáférést biztosítanak a földhöz, az élelmiszerekhez, a vízhez és a finanszírozáshoz;

- ii. fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok és a kapcsolódó mezőgazdasági kutatás támogatása, a kistermelői mezőgazdaságra és a vidéki megélhetésre fókuszálva;
- iii. a nők támogatása a mezőgazdaságban;
- iv. a társadalmi és ökológiai szempontból felelősségteljes magánberuházások megkönnyítését célzó kormányzati erőfeszítések ösztönzése;
- v. az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos stratégiai megközelítések támogatása, az élelmiszerek rendelkezésre állására, hozzáférhetőségükre, az infrastruktúrára, a tárolásra és a táplálkozásra összpontosítva;
- vi. az élelmezésbiztonság hiányának és az alultápláltságnak a kezelése az átmeneti és instabil helyzetekben alkalmazott alapvető beavatkozások révén;
- vii. az adott ország vezetésével zajló, részvételen alapuló, decentralizált és környezeti szempontból fenntartható területi fejlesztés.

d) Fenntartható energia

- i. a modern, megfizethető, fenntartható, hatékony, tiszta és megújulóenergia-szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása;
- ii. a helyi és regionális szintű, fenntartható energetikai megoldások és a decentralizált energiatermelés előmozdítása.

- e) A természeti erőforrásokkal, többek között a földdel, az erdővel és a vízzel való gazdálkodás
- i. a felügyeleti eljárások és szervek támogatása és a természeti erőforrásokkal való fenntartható és átlátható gazdálkodást, illetve azok megőrzését célzó kormányzati reformok támogatása;
 - ii. a vízhez való egyenlő hozzáférési jog előmozdítása, valamint az integrált vízkészlet-gazdálkodás és a vízgyűjtő-gazdálkodás előmozdítása;
 - iii. a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások védelmének és fenntartható használatának előmozdítása;
 - iv. a fenntartható termelési és fogyasztási minták, valamint a biztonságos és fenntartható vegyi anyag- és hulladékgazdálkodás előmozdítása, figyelembe véve a vegyi anyagok és a hulladék egészségre kifejtett hatásaikat.
- f) Éghajlatváltozás és környezetvédelem
- i. a tisztább technológiák és a fenntartható energia használatának, valamint az erőforrás-hatékonyságnak az előmozdítása a környezetvédelmi normák megerősítése mellett, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású fejlődés elérése érdekében;
 - ii. a fejlődő országok ellenálló-képességének javítása az éghajlatváltozás következményeivel szemben, az éghajlat-változáshoz való, ökoszisztéma-alapú alkalmazkodás és az éghajlatváltozás ökoszisztéma-alapú mérséklése, valamint katasztrófakockázat-csökkentési intézkedések támogatása révén;

- iii. az alkalmazandó többoldalú környezetvédelmi megállapodások támogatása, különösen a fenntartható fejlődésre vonatkozó intézményi keret környezetvédelmi dimenziójának erősítésén és a biológiai sokféleség védelmének előmozdításán keresztül;
- iv. a partnerországok segítése a az éghajlatváltozás hatásai által kiváltott lakóhelyelhagyás és migráció kihívásának a kezelésében és az éghajlatváltozás következtében menekülni kényszerülők megélhetésének újrateremtésében.

III. A fejlesztés szempontjából jelentős egyéb területek

a) Migráció és menekültügy

- i. célzott erőfeszítések támogatása a migráció, a mobilitás, a foglalkoztatás és a szegénység mérséklése közötti kölcsönös kapcsolat teljes körű kiaknázása érdekében, hogy a migráció meghatározó pozitív tényezőjévé váljon a fejlődésnek és az „agyelszívás” csökkentésének;
- ii. a fejlődő országok támogatása a migrációs áramlások kezelésére irányuló olyan hosszú távú politikák elfogadásában, amelyek tiszteletben tartják a migránsok és családjaik emberi jogait, és erősítik a szociális védelmüket.

b) a humanitárius segélyezés és a fejlesztési együttműködés összekapcsolása

- i. a konfliktusok, valamint az ember által okozott és természeti katasztrófák sújtotta régiók és országok újjáépítése és helyreállítása közép- és hosszú távon;

- ii. az otthonuktól elszakadt személyek önellátását és beilleszkedését vagy visszailleszkedését célzó közép- és hosszú távú tevékenységek elvégzése, a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés összekapcsolásával.
- c) A katasztrófákkal szembeni ellenálló-képesség erősítése és a katasztrófakockázatok csökkentése
- i. instabil helyzetekben az alapvető szolgáltatások nyújtásának támogatása és a legitim, hatékony és rugalmas állami intézmények, valamint az aktív és szervezett civil társadalom kiépítése az érintett országgal partnerségben;
 - ii. hozzájárulás az állami instabilitás, a konfliktusok, természeti katasztrófák és egyéb típusú válságok megelőzésének megközelítéséhez a korai előrejelző rendszerek, a demokratikus kormányzás és az intézményi kapacitásépítés erősítése terén partnerországok és a regionális szervezetek által tett erőfeszítések támogatása révén;
 - iii. a katasztrófakockázatok csökkentésének, a felkészültségnek és a megelőzésnek, valamint a katasztrófák következményei kezelésének a támogatása.
- d) Fejlesztés és biztonság, beleértve a konfliktusmegelőzést
- i. a konfliktusmegelőzést és -rendezést, valamint a béketeremtést támogató eszközként a konfliktusok kiváltó okainak kezelése, ideértve a szegénységet, a földterületek és természeti erőforrások romlását, kizsákmányolását és az azokhoz való egyenlőtlen hozzáférést, a gyenge kormányzást, az emberi jogi visszaéléseket és a nemek közötti egyenlőtlenséget;
 - ii. a párbeszéd, a részvétel és a megbékélés előmozdítása a béke elősegítése és az erőszak kirobbanásának megelőzése céljából, a bevált nemzetközi gyakorlatokkal összhangban;

- iii. az együttműködés és a politikai reformok ösztönzése a biztonság és az igazságszolgáltatás, a kábítószer- és egyéb illegális kereskedelem, köztük az emberkereskedelem, továbbá a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelem terén.

B. TÉRSÉGENKÉNTI KONKRÉT EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

Az uniós támogatás az e rendelet 5. cikkével és az e melléklet A. részével, valamint átfogó szándékával, hatályával, céljaival és általános elveivel összhangban álló intézkedéseket és ágazati párbeszédet támogatja. A közösen megállapított stratégiák érvényesülését biztosítva, különös figyelmet fordít az alábbi térségekre:

I. Latin-Amerika

- a) a társadalmi kohézió, különösen a társadalmi befogadás, a tisztességes munka, a méltányosság, a nemek közötti egyenlőség és a nők erőteljesebb szereppel való felruházása;
- b) a kormányzási kérdések kezelése és a szakpolitikai reformok támogatása, különös tekintettel a következő területekre: szociálpolitikák, az államháztartás igazgatása és az adózás, a biztonságügy (ideértve a kábítószerügyet, valamint a bűnözés és a korrupció területét), a jó kormányzás és a helyi, nemzeti és regionális szintű közintézmények megerősítése (többek között olyan innovatív, a technikai együttműködést elősegítő intézkedések révén, mint a technikai segítségnyújtási és információcsere-program (TAIEX) és az ikerintézményi programok), az emberi jogok – többek közt a kisebbségek, az őslakosok és az afrikai származásúak – védelme, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető munkaügyi normákra vonatkozó előírásainak tiszteletben tartása, a környezet védelme, valamint a diszkrimináció, a nemi alapú erőszak, a gyermekek elleni erőszak és a kábítószer- előállítás, fogyasztása és tiltott kereskedelme elleni küzdelem;

- c) az aktív, szervezett és független civil társadalom támogatása és a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
- d) a társadalmi kohézió erősítése különösen a fenntartható szociális védelmi rendszerek – a társadalombiztosítást is beleértve – létrehozásával és erősítésével, továbbá fiskális reform révén, megerősítve az adórendszerek kapacitásait, valamint támogatva a család és az adócsalás elleni küzdelmet, és ezáltal is fokozva az egyenlőséget és javítva a vagyoneeloszlást;
- e) a latin-amerikai államok támogatása abban, hogy kellő gondossággal teljesítsék kötelezettségeiket a feminicídium eseteinek megelőzése, kivizsgálása, büntetőeljárás alá vonása, büntetése, jóvátétele és figyelemben részesítése vonatkozásában;
- f) a regionális integráció különböző folyamatainak és a hálózati infrastruktúrák összekapcsolásának támogatása, az EBB és más intézmények által támogatott tevékenységeket kiegészítő jelleg biztosítása mellett;
- g) figyelem fordítása a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolatra;
- h) a jó minőségű alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzájutás biztosítására szolgáló kapacitás erősítése, különösen az egészségügyi és az oktatási ágazatban;

- i) az oktatással és a közös latin-amerikai felsőoktatási térség kialakításával foglalkozó szakpolitikák támogatása;
- j) a gazdasági sebezhetőség problémájának kezelése és a strukturális átalakítások elősegítése olyan erős partnerségek létrehozása révén, amelyek nyílt és méltányos kereskedelmi kapcsolatokra, a környezetbarát és inkluzív gazdaságban több és jobb munkahely teremtésére irányuló produktív beruházásokra, valamint kutatási, innovációs és technológiai tudástranszferre és együttműködésre épülnek, és a fenntartható és inkluzív növekedést annak összes dimenziójában előmozdítják, különös figyelmet fordítva mindazokra a kihívásokra, amelyek a migrációs folyamatok, az élelmezésbiztonság (ideértve a fenntartható mezőgazdaságot és halászatot is), az éghajlatváltozás, a fenntartható energiagazdálkodás, valamint a biológiai sokszínűség és az ökoszisztéma-szolgáltatások – köztük a víz, a talaj és az erdőterületek – védelme és fejlesztése kapcsán jelentkeznek; továbbá az inkluzív növekedés, fejlődés és munkahelyteremtés legjelentősebb forrását képviselő mikro vállalkozások és kkv-k támogatása; a kereskedelmet célzó fejlesztési támogatások előmozdítása annak érdekében, hogy a latin-amerikai mikro vállalkozások és kkv-k is élhessenek a nemzetközi kereskedelem kínálta lehetőségekkel; valamint az általános preferenciarendszerben bekövetkező változások figyelembe vétele;
- k) azon negatív hatás enyhítése, amely e régió számos országának gazdaságát sújtja, amennyiben ezeket kizárják az általános preferenciarendszerekből;
- l) az egyéb finanszírozási eszközökkel megvalósított, katasztrófát vagy válságot követő helyreállítást célzó, rövid távú sürgősségi intézkedések nyomán szükséges lépések megfelelő biztosítása.

II. Dél-Ázsia

(1) A demokratikus kormányzás elősegítése

- a) a demokratikus folyamatok támogatása, a tényleges demokratikus kormányzás elősegítése, a közintézmények és közszervek erősítése (helyi szinten is), valamint a hatékony decentralizáció, az állami szerkezetátalakítás és a választási folyamatok támogatása;
- b) az aktív, szervezett és független civil társadalom kialakulásának támogatása – a médiát is beleértve –, valamint a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
- c) legitim, hatékony és elszámoltatható közintézmények kiépítése és megerősítése, az intézményi és közigazgatási reformok, a jó kormányzás, a korrupció elleni fellépés és az államháztartási igazgatás elősegítése, valamint a jogállamiság támogatása;
- d) az emberi jogok védelmének erősítése, beleértve a kisebbségek, a migránsok, az őslakosok és a kiszolgáltatott csoportok jogainak védelmét, továbbá a hátrányos megkülönböztetés, a szexuális, a nemi alapú és a gyermekekkel szembeni erőszak, valamint az emberkereskedelem elleni küzdelmet is.

- e) az emberi jogok védelme intézményi reformok (beleértve a jó kormányzásra és a korrupció visszaszorítására, az államháztartás igazgatására, az adózásra és a közigazgatásra vonatkozó reformokat), valamint a nemzetközi normáknak megfelelő törvényhozási, igazgatási és szabályozási reformok előmozdítása által, különösen az instabil helyzetű, valamint a konfliktus által sújtott vagy konfliktus utáni helyzetben lévő országokban;
- (2) A társadalmi befogadás és a humán fejlesztés elősegítése annak valamennyi dimenziójában
- a) a társadalmi kohézió, különösen a társadalmi befogadás, a tisztességes munka és a méltányosság, valamint a nemek közötti egyenlőség elősegítése az oktatáson, az egészségügyön és egyéb szociálpolitikákon keresztül;
 - b) az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás egyetemes biztosítására való képesség erősítése mindenekelőtt az egészségügyi és az oktatási ágazatban; az oktatáshoz való egyetemes hozzáférés javítása a tudás- és készségszint emelése, valamint a jobb foglalkoztathatóság érdekében, adott esetben többek között az egyenlőség hiányát és a munkán és származáson alapuló megkülönböztetést, illetve mindenekelőtt a kaszt-alapú megkülönböztetést célba vevő intézkedések révén;

- c) a szociális védelem és a társadalmi befogadás, a tisztességes foglalkoztatás és az alapvető munkajogi normák, valamint a méltányosság és a nemek közötti egyenlőség elősegítése az oktatáspolitiká, az egészségügyi politika és más szociálpolitikák révén;
 - d) a mindenki számára (tehát a lányok és nők számára is) hozzáférhető, magas színvonalú oktatás, szakképzési tanfolyamok és egészségügyi szolgáltatások előmozdítása;
 - e) a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolattal összefüggésben a nemi és a származáson alapuló erőszak, a gyermekrablás, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni, továbbá a kábítószerrel előállítás, fogyasztása és tiltott kereskedelme, valamint a tiltott kereskedelem egyéb formái elleni küzdelem;
 - f) fejlesztésorientált partnerségek létrehozása a mezőgazdaság, a magánszektor fejlesztése, a kereskedelem, a beruházások, a segélyezés, a migráció, a kutatás, az innováció és a technológia, valamint a közjavak biztosítása területén, a szegénység mérséklése és a társadalmi integráció céljával;
- (3) A fenntartható fejlődés támogatása, a dél-ázsiai társadalmak éghajlatváltozással és természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének fokozása
- a) a fenntartható és inkluzív növekedés és megélhetés, az integrált vidékfejlesztés, a fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, valamint az élelmezés- és táplálkozásbiztonság előmozdítása;
 - b) a természeti erőforrások és a megújuló energiaforrások fenntartható felhasználásának, a biológiai sokféleség védelmének, a víz- és hulladékgazdálkodásnak, valamint a talaj és az erdőterületek védelmének előmozdítása
 - c) az éghajlatváltozás problémájának kezelésére irányuló erőfeszítésekhez való hozzájárulás az alkalmazkodást, a hatások enyhítését és a katasztrófák kockázatának csökkentését célzó intézkedések támogatása révén;

- d) a gazdaság diverzifikációjának, a versenyképességnek, a kereskedelemnek és a magánszektor – és azon belül is kiemelten a mikro közép vállalkozások, a kkv-k és a szövetkezetek – fejlettségének javítását célzó lépések támogatása.
 - e) a fenntartható termelés és fogyasztás ösztönzése, valamint a tiszta technológiákba, a fenntartható energiagazdálkodásba, a közlekedésbe, a fenntartható mezőgazdasági termelésbe és halászatba, a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások – mint például a víz- és erdőterületek – védelmébe és fejlesztésébe, valamint a zöld gazdaságban tisztességes munkalehetőségek teremtésébe való beruházások előmozdítása;
 - f) a katasztrófákra való felkészültség és a katasztrófa utáni – az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot, valamint az otthonuktól elszakadt emberek segítségét is magában foglaló – hosszú távú helyreállítás támogatása;
- (4) A regionális integráció és együttműködés támogatása
- a) a regionális integráció és együttműködés eredményorientált módon való ösztönzése a regionális integráció és párbeszéd – különösen a Dél-Ázsiai Regionális Együttműködési Szövetségen keresztül – támogatása révén, valamint az isztambuli („Ázsia Szíve”) folyamat fejlesztési céljainak előmozdítása;
 - b) a hatékony határigazgatás és a határokon átnyúló együttműködés támogatása a határmenti régiók fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének elősegítése, valamint a szervezett bűnözés és a kábítószer- előállítás, fogyasztása és tiltott kereskedelme elleni küzdelem céljából;
 - c) a fontosabb fertőző betegségeket célba vevő regionális kezdeményezések támogatása; hozzájárulás az egészségügyi kockázatok, köztük az emberek és állatok egymásra hatásából, valamint közös környezetükből eredő kockázatok megelőzéséhez, valamint a kockázatokra való reagáláshoz.

III. Észak- és Délkelet-Ázsia

(1) A demokratikus kormányzás elősegítése

- a) hozzájárulás a demokratizálódáshoz; legitim, hatékony és elszámoltatható közintézmények és –szervek kiépítése és megerősítése intézményi reformok (beleértve a jó kormányzásra és a korrupció visszaszorítására, az államháztartás igazgatására, az adózásra és a közigazgatásra vonatkozó reformokat), valamint a nemzetközi normáknak megfelelő törvényhozási, igazgatási és szabályozási reformok előmozdítása által, különösen az instabil helyzetű, valamint a konfliktus által sújtott vagy konfliktus utáni helyzetben lévő országokban;
- b) az emberi jogoknak – többek között a kisebbségek és az őslakosok jogainak – védelmét, az alapvető munkaügyi normák tiszteletben tartásának elősegítését, a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet, a szexuális és a nemi alapú erőszak, valamint a gyermekek elleni erőszak elleni – a gyermekek fegyveres konfliktusokban való részvétele elleni fellépést is magában foglaló – küzdelmet erősítő, valamint az emberkereskedelem problémáját kezelő lépések megtétele;
- c) a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) emberi jogi architektúrájának támogatása, különös tekintettel az ASEAN Kormányközi Emberi Jogi Bizottságának munkájára;

- d) legitim, hatékony és elszámoltatható közintézmények és közszervek kiépítése és megerősítése;
 - e) az aktív, szervezett és független civil társadalom kialakulásának támogatása, valamint a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
 - f) a térség által a demokrácia, a jogállamiság és a polgári biztonság fokozása érdekében tett erőfeszítések támogatása többek között az igazságügyi és a biztonsági ágazat reformján keresztül, valamint a különböző etnikumok és hitsz csoportok közötti párbeszéd és békefolyamatok előmozdítása;
 - g) a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolattal összefüggésben a korrupció és a szervezett bűnözés elleni, a kábítószer előállítás, fogyasztása és tiltott kereskedelme, valamint a tiltott kereskedelem egyéb formái elleni küzdelem, valamint a hatékony határigazgatás és a határokon átnyúló együttműködés támogatása a határmenti régiók fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének elősegítése céljából;
- (2) A társadalmi befogadás és a humán fejlesztés elősegítése annak valamennyi dimenziójában
- a) a társadalmi kohézió, különösen a társadalmi befogadás, a tisztességes munka, a méltányosság és a nemek közötti egyenlőség ösztönzése;

- b) az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás egyetemes biztosítására való képesség erősítése mindenekelőtt az egészségügyi és az oktatási ágazatban; az oktatáshoz való egyetemes hozzáférés javítása a tudás- és készségszint emelése, valamint a jobb foglalkoztathatóság érdekében, adott esetben többek között az egyenlőség hiányát és a munkán és származáson alapuló megkülönböztetést, illetve mindenekelőtt a kaszt-alapú megkülönböztetést célba vevő intézkedések révén;
- c) fejlesztésorientált partnerségek létrehozása a mezőgazdaság, a magánszektor fejlesztése, a kereskedelem, a beruházások, a segélyezés, a migráció, a kutatás, az innováció és a technológia, valamint a közjavak biztosítása területén, a szegénység mérséklése és a társadalmi integráció céljával;
- d) a térség által az egészségügyi kockázatok, köztük az emberek és állatok egymásra hatásából, valamint közös környezetükből eredő kockázatok megelőzése, valamint a kockázatokra való reagálás céljából tett erőfeszítések támogatása;
- e) az inkluzív oktatás, az egész életen át tartó tanulás és képzés előmozdítása (beleértve a felsőoktatás, a szakoktatás és a szakképzés területét is), valamint hozzájárulás a munkaerőpiacok működésének javításához;
- f) a környezetbarátabb gazdaság kialakulásának, valamint az inkluzív növekedésnek az előmozdítása különösen a mezőgazdaság, továbbá az élelmezés- és táplálkozásbiztonság, a fenntartható energiák, valamint a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások védelme és fejlesztése tekintetében;
- g) a biztonság és a fejlődés közötti kapcsolattal összefüggésben küzdelem a nemi alapú, illetve a származáson alapuló erőszak és a gyermekrablás ellen;

- (3) A fenntartható fejlődés támogatása, valamint a délkelet-ázsiai társadalmak éghajlatváltozással és természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló képességének fokozása
- a) az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése és az azokhoz való alkalmazás támogatása, valamint a fenntartható fogyasztás és termelés előmozdítása;
 - b) a térség támogatása az éghajlatváltozás problémakörének a fenntartható fejlesztési stratégiákba való beépítésében, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást, illetve e hatások enyhítését célzó szakpolitikák és eszközök kidolgozásában, az éghajlatváltozás káros hatásainak kezelésében és a hosszú távú együttműködési kezdeményezések megerősítésében, továbbá a katasztrófákkal szembeni kiszolgáltatottság csökkentésében; az ASEAN „Éghajlatváltozással kapcsolatos multiszektorális keret: a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás az élelmezésbiztonság szolgálatában” című kezdeményezésének támogatása;
 - c) tekintettel a népesség növekedésére és a fogyasztói igények változására, a fenntartható termelés és fogyasztás ösztönzése, valamint – különösen regionális szinten – a tiszta technológiákba, a fenntartható energiagazdálkodásba, a közlekedésbe, a fenntartható mezőgazdasági termelésbe és halászatba, a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások – mint például a víz- és erdőterületek – védelmébe és fejlesztésébe, valamint a zöld gazdaságban tisztességes munkalehetőségek teremtésébe való beruházások előmozdítása;
 - d) a segítségnyújtás, a rehabilitáció és a fejlesztés egymással való hatékony összekapcsolása annak biztosítása érdekében, hogy a katasztrófát vagy válságot követő állapot orvoslását célzó, más finanszírozási eszközök révén végrehajtott rövid távú, sürgősségi jellegű intézkedéseket megfelelő további intézkedések kövessék; a katasztrófákra való felkészültség és a katasztrófa utáni – az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot, valamint az otthonuktól elszakadt emberek segítését is magában foglaló – hosszú távú helyreállítás támogatása.

- (4) A regionális integráció és együttműködés támogatása Észak- és Délkelet-Ázsiában
- a) a fokozottabb regionális integráció és együttműködés eredményközpontú módon való előmozdítása a regionális integráció és párbeszéd támogatásán keresztül;
 - b) az ASEAN társadalmi-gazdasági integrációjának és kölcsönös összekapcsolódásának támogatása, beleértve az ASEAN Gazdasági Közösség fejlesztéssel kapcsolatos céljainak, az ASEAN Összekapcsolási Főtervnek (Master Plan on ASEAN Connectivity) és az ASEAN 2015 utáni jövőképek (Post-2015 Vision) megvalósítását is;
 - c) kereskedelemhez kapcsolódó segítségnyújtás, valamint a kereskedelmet célzó fejlesztési segélyezés többek között annak biztosítása érdekében, hogy a nemzetközi kereskedelem által kínált lehetőségekből a kkv-k is részesülhessenek;
 - d) finanszírozási források mozgósítása a regionális integrációt, a társadalmi befogadást és kohéziót, valamint a fenntartható növekedést elősegítő fenntartható infrastruktúrák és hálózatok kiépítéséhez, biztosítva egyúttal, hogy ez kiegészítse az EBB és más uniós finanszírozó intézmények, illetve az e területen működő egyéb intézmények által támogatott tevékenységeket;
 - e) az ASEAN intézményei és országai, illetve az Unió közötti párbeszéd bátorítása;
 - f) a fontosabb fertőző betegségeket célba vevő regionális kezdeményezések támogatása; hozzájárulás az egészségügyi kockázatok, köztük az emberek és állatok egymásra hatásából, valamint közös környezetükből eredő kockázatok megelőzéséhez, valamint a kockázatokra való reagáláshoz;

IV. Közép-Ázsia

- a) átfogó célként hozzájárulás a fenntartható és inkluzív gazdasági és társadalmi fejlődéshez, a társadalmi kohézióhoz és a demokráciához;
- b) az élelmezésbiztonság és a fenntartható energiabiztonság támogatása, hozzájárulás a helyi lakosság vízhez való hozzájutásának és megfelelő higiénés körülményeinek biztosításához, továbbá a katasztrófákkal szembeni felkészültség és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás elősegítése és támogatása;
- c) a reprezentatív, demokratikusan megválasztott parlamentek létrejöttének támogatása, a jó kormányzásnak és a demokratizálódási folyamatoknak, az államháztartás hatékony és eredményes kezelésének, a jól működő intézményeken alapuló jogállamiságnak, valamint az emberi jogok valódi tiszteletének és a nemek közötti egyenlőségnek az elősegítése és támogatása; továbbá az aktív, szervezett és független civil társadalom létrejöttének támogatása és a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
- d) az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés előmozdítása, a társadalmi és regionális egyenlőtlenségek kezelése, valamint az innováció és technológia, a tisztességes munka, a mezőgazdaság és vidékfejlesztés támogatása, a mikro vállalkozások és kkv-k támogatása révén a gazdasági diverzifikáció előmozdítása, s emellett a szabályozott szociális piacgazdaság kialakulásának, valamint a nyílt és tisztességes kereskedelemnek és beruházásoknak az ösztönzése, ide sorolva a szabályozási reformokat is;

- e) a hatékony határigazgatás és a határokon átnyúló együttműködés támogatása a határmenti régiók fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének elősegítése céljából; a fejlesztés és a biztonság közötti kapcsolattal összefüggésben a szervezett bűnözés és a tiltott kereskedelem valamennyi formája elleni küzdelem, beleértve a kábítószeres előállítását és fogyasztását, valamint káros hatásai elleni küzdelmet – és ehhez kapcsolódóan a HIV/AIDS elleni küzdelmet – is;
- f) a kétoldalú és a regionális együttműködés, a párbeszéd és az integráció elősegítése többek között az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz és egyéb uniós eszközök hatálya alá tartozó országokkal a szakpolitikai reformok támogatása céljából, adott esetben intézményépítés, technikai segítségnyújtás (például TAIEX), információcsere és ikerintézményi programok révén, továbbá a pénzügyi források megfelelő mechanizmusok révén való mozgósításával olyan központi jelentőségű beruházások megvalósítása útján, amelyek az oktatási, környezetvédelmi és energiaipari ágazat, valamint az alacsony kibocsátással járó fejlődés / az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenállás támogatására irányulnak;
- g) a jó minőségű alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzájárás biztosítására szolgáló kapacitás erősítése, különösen az egészségügyi és az oktatási ágazatban; a lakosság foglalkoztatáshoz való hozzájárásának támogatása – különösen a fiatalok és a nők esetében –, többek között az általános, a szakirányú és a felsőfokú oktatás javításának támogatása révén.

V. Közel-Kelet

- a) a demokratizációval és a kormányzással (ideértve az adózás területét is), a jogállamisággal, az emberi jogokkal és a nemek közötti egyenlőséggel, az alapvető szabadságokkal és a politikai egyenlőséggel kapcsolatos kérdések napirendre vétele a politikai reformok ösztönzése céljából, továbbá a korrupció elleni küzdelem és a bírósági eljárások átláthatósága és a legitim, demokratikus, hatékony és elszámoltatható közigazgatási intézmények kiépítése, valamint az aktív, független és szervezett civil társadalom létrejötte érdekében, a szociális párbeszédet a szociális partnerek támogatásán keresztül erősítve;
- b) a civil társadalom támogatása az alapvető szabadságok, az emberi jogok és a demokratikus elvek védelméért folytatott küzdelmében;
- c) az inkluzív növekedés elősegítése és a társadalmi kohézió és fejlődés ösztönzése, különös tekintettel a munkahelyteremtésre, a társadalmi befogadásra, a tisztességes munkára és a méltányosságra, valamint a nemek közötti egyenlőségre; az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzájutás biztosítására szolgáló kapacitás erősítése, különösen az egészségügy és az oktatás területén; fellépés az adott esetben a munkán és származáson alapuló megkülönböztetés, illetve mindenekelőtt a kastyú-alapú megkülönböztetés ellen;
- d) a polgári kultúra fejlődésének támogatása különösen a képzésen, az oktatáson, valamint a gyermekek, fiatalok és nők részvételén keresztül;

- e) a fenntartható gazdasági reform és a diverzifikáció, a nyílt és tisztességes kereskedelmi kapcsolatok, a szabályozott és fenntartható szociális piacgazdaság kialakulása, továbbá a főbb ágazatokba (mint például az energiaipar, fókuszában a megújuló energiaforrásokkal) irányuló jövedelmező és fenntartható beruházások előmozdítása;
- f) a jószomszédi kapcsolatok, a regionális együttműködés, a párbeszéd és az integráció előmozdítása többek között az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz hatálya alá tartozó országokkal, valamint a Partnerségi Eszköz és az egyéb uniós eszközök hatálya alá eső Perzsa-öböl menti államokkal, a régió belüli, indikatív jelleggel a gazdasággal, az energia- és vízgazdálkodással, a szállítással és a menekültekkel kapcsolatos integrációs törekvések támogatása útján;
- g) a fenntartható és méltányos vízkészlet-gazdálkodásnak és a vízkészletek védelmének előmozdítása;
- h) az e rendelet hatálya alatt rendelkezésre bocsátott források következetes munka révén, valamint olyan más uniós eszközök és szakpolitikák révén való kiegészítése, amelyek középpontjában adott esetben az Unió belső piacához való hozzáférés, a munkaerő mobilitása és a szélesebb körű regionális integráció áll;
- i) a biztonság és a fejlődés közötti kapcsolattal összefüggésben, küzdelem a kábítószerek előállítása, fogyasztása és tiltott kereskedelme ellen;
- j) a fejlődés és a migráció közötti kapcsolattal összefüggésben: a migráció kezelése, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek és a menekültek megsegítése;

VI. Egyéb országok

- a) a demokratikus társadalomnak, a jó kormányzásnak, az emberi jogok és a nemek közötti egyenlőség tiszteletben tartásának és a jogállami keretek között működő állam megszilárdításának támogatása, valamint a térségi és kontinentális stabilitás és integráció elősegítése; az aktív, szervezett és független civil társadalom kialakulásának támogatása, valamint a szociális párbeszéd erősítése a szociális partnerek támogatásán keresztül;
- b) a különböző szabadkereskedelmi területek létesítésével megkezdett igazodási erőfeszítések támogatása;
- c) a szegénység, az egyenlőtlenség és a kirekesztés elleni küzdelem támogatása többek között a hátrányos helyzetben lévő közösségek alapvető szükségleteinek kezelése, valamint a társadalmi kohézió és az egyenlőtlenségek csökkentésére irányuló újraelosztási politikák támogatása révén;
- d) az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzájutás biztosítására szolgáló kapacitás erősítése, különösen az egészségügyi és oktatási ágazatban;
- e) az élet- és munkakörülmények javítása, külön hangsúlyt helyezve az ILO tisztességes munkáról szóló menetrendjének érvényesítésére;

- f) a gazdasági sebezhetőség problémájának kezelése és hozzájárulás a strukturális átalakításokhoz, nagy hangsúlyt fektetve a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedésen alapuló tisztességes foglalkoztatásra és az energiahatékony, megújuló energiákra épülő, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra, olyan erős partnerségek létrehozása révén, amelyek nyílt és méltányos kereskedelmi kapcsolatokra, a környezetbarát és inkluzív gazdaságban több és jobb munkahely teremtésére irányuló produktív beruházásokra, valamint kutatási, innovációs és technológiai tudástranszferre és együttműködésre épülnek, és a fenntartható és inkluzív fejlődést annak összes dimenziójában előmozdítják, különös figyelmet fordítva mindazokra a kihívásokra, amelyek a migrációs folyamatok, az élelmezésbiztonság (ideértve a fenntartható mezőgazdaságot és halászatot is), az éghajlatváltozás, a fenntartható energiagazdálkodás, valamint a biológiai sokszínűség és az ökoszisztéma-szolgáltatások – köztük a víz, a talaj és az erdőterületek – védelme és fejlesztése kapcsán jelentkeznek;
- g) a szexuális és a nemek közötti különbségeken alapuló erőszak és egészségügyi kérdések kezelése, ideértve a HIV-et/AIDS-et, valamint annak a társadalomra gyakorolt hatását is.

II. MELLÉKLET

A TEMATIKUS PROGRAMOK SZERINTI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK

A. GLOBÁLIS KÖZJAVAK ÉS KIHÍVÁSOK PROGRAM

A globális közjavak és kihívások program célja az együttműködés erősítése, az ismeretek, a gyakorlati tapasztalatok és a partnerországok kapacitásainak megosztása a szegénység felszámolásához, a társadalmi kohézióhoz és a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulás céljából. A program többek között az alábbi együttműködési területeket fedi le, a köztük lévő szoros kapcsolat fényében biztosítva a legmagasabb fokú szinergiát.

I. Környezetvédelem és éghajlatváltozás

- a) hozzájárulás az Unió környezetvédelmi és éghajlat-változási politikáinak külső dimenziójához, a fejlesztési politikák koherenciája elvének és az EUMSZ-ben foglalt más elveknek a teljes körű tiszteletben tartása mellett;
- b) a fejlődő országoknak a természeti erőforrások fenntartható használatával és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos millenniumi fejlesztési célok vagy az Unió és tagállamai által elfogadott bármilyen későbbi keret célkitűzéseinek elérése érdekében nyújtott támogatás;

- c) az uniós kezdeményezések és a nemzetközi és regionális szinten elfogadott és/vagy határon átnyúló jelleggel bíró kötelezettségvállalások végrehajtása, különösen az éghajlatváltozással kapcsolatos területeken, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes olyan karbonszegény stratégiák támogatása révén, előtérbe helyezve a biodiverzitás előmozdítását, az ökoszisztémák és természeti erőforrások védelmét, a fenntartható gazdálkodást – beleértve az óceánokat, termőföldet, vizeket, halászatot és erdőket (pl. olyan mechanizmusokon keresztül, mint a FLEGT) –, az elsivatagosodás megállítást, valamint az integrált vízkészlet-gazdálkodást, az eredményes vegyianyag-kezelést és hulladékgazdálkodást, az erőforrás-hatékonyságot és a zöld gazdaságot;
- d) az éghajlat-változási és környezetvédelmi célok integrációjának növelése és érvényre juttatása az Unió fejlesztési együttműködésében a fejlődő országokkal kapcsolatos, ott folyó és általuk végzett módszertani és kutatómunka támogatásával, beleértve a monitoring-, jelentéstételi és ellenőrzési mechanizmusokat, az ökoszisztémák feltérképezését és értékelését, a környezetvédelmi szakértelem növelését, valamint az innovatív intézkedések és a politikai koherencia előmozdítását;
- e) az Unió és tagállamai környezetvédelmi irányításának és nemzetközi politikája fejlesztésének támogatása a fenntartható fejlődés globális irányítása koherenciájának és hatékonyságának javítása céljából, valamint a regionális és nemzetközi környezetvédelmi ellenőrzés és értékelés támogatása révén, továbbá a fejlődő országokban a többoldalú környezetvédelmi megállapodásokra vonatkozó intézkedések hatékony betartásának és végrehajtásának támogatása révén;
- f) a katasztrófakockázat-kezelés és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás beépítése a fejlesztési tervezésbe és beruházásokba, valamint olyan stratégiák előmozdítása, amelyek a katasztrófakockázat csökkentését célozzák, úgymint az ökoszisztémák védelme és a vizes élőhelyek helyreállítása;

- g) a mezőgazdaság és az állattenyésztés éghajlatváltozással kapcsolatos politikákban játszott meghatározó szerepének elismerése a kistermelői mezőgazdaság és állattenyésztés előmozdítása révén, melyek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló eredményes stratégiák délen, tekintettel arra, hogy biztosítják az olyan természeti erőforrások fenntartható használatát, mint például a víz és a legelők;

II. Fenntartható energia

- a) a megbízható, biztonságos, hozzáférhető, éghajlatbarát és fenntartható energiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés ösztönzése a szegénység felszámolásának és az inkluzív növekedés és fejlődés kulcsfontosságú mozgatójaként, különös tekintettel a helyi és regionális, megújuló energiaforrások használatára, valamint a szegények és a távoli régiókban élő szegények hozzáféréseinek biztosítására;
- b) a megújulóenergia-technológiák nagyobb mértékű használatának – különös tekintettel a decentralizált megközelítésekre –, valamint az energiahatékonyságnak és a fenntartható, alacsony kibocsátású fejlesztési stratégiáknak az előmozdítása;
- c) a partnerországok és helyi közösségek energiabiztonságának előmozdítása, például a források és útvonalak diverzifikációja, az árak volatilitásának figyelembevétele, a kibocsátáscsökkentési potenciál, a piacok fejlesztése és az energia-összekapcsolódás, különösen a villamosenergia-hálózatok összekapcsolása és –kereskedelem támogatása révén.

III. Emberi fejlődés, beleértve a tisztességes munkát, a társadalmi igazságosságot és a kultúrát

a) Egészségügy:

- i. a fejlődő országok lakosai egészségének és jólétének fokozása azáltal, hogy támogatja a jó minőségű alapvető közegészségügyi létesítményekhez, javakhoz és szolgáltatásokhoz való inkluzív és egyetemes hozzáférést és azok mindenki számára egyenlően történő biztosítását, a megelőzéstől kezdve egészen az utókezelésig, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott csoportokhoz tartozó személyek szükségleteire;
- ii. a partnerországok jelentős közvetlen támogatását célzó globális kezdeményezésekre irányuló szakpolitikai ütemterv támogatása és kialakítása, figyelembe véve az eredményközpontúságot, a hatékony segítségnyújtást és az egészségügyi rendszerekre gyakorolt hatásokat, beleértve a partnerországoknak az említett kezdeményezések melletti erősebb elköteleződését;
- iii. olyan konkrét kezdeményezések támogatása különösen regionális és globális szinten, amelyek erősítik az egészségügyi rendszereket, és segítik az országokat abban, hogy szigorú, kutatási eredményeken alapuló és fenntartható nemzeti egészségügyi politikát alakítsanak ki és hajtsanak végre, valamint ilyen politikák kialakítása és végrehajtása az olyan prioritási területeken, mint a gyermekek és az anyák egészségének védelme – ideértve az immunizációt is – és a globális egészségügyi fenyegetésekre (például a HIV/AIDS, a tuberkulózis, a malária és egyéb, szegénységhez kapcsolódó és elhanyagolt betegségek) való reagálás;
- iv. a Pekingi Cselekvési Platformnak, a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjának és az ezek felülvizsgálatáról rendezett konferenciák eredményeinek – és ezzel összefüggésben a szexuális és reprodukciós egészség és jogok – teljes körű és hatékony végrehajtásának előmozdítása;

- v. az erőszak áldozatait, különösen a nőket és a gyermekeket célzó alapvető szolgáltatások és pszichológiai támogatás elősegítése, nyújtása és körének bővítése.
- b) Oktatás, tudás és készségek:
- i. az oktatás nemzetközileg elfogadott céljai elérésének támogatása globális kezdeményezésekkel és partnerségekkel, külön hangsúlyt helyezve a tudásra, a készségekre és a fenntartható és inkluzív fejlesztés értékeire;
 - ii. az oktatási rendszerek fejlesztésének kiegyensúlyozott megközelítésére alapozva a gyakorlati tapasztalatok, a bevált gyakorlatok és a fejlesztés előmozdítása;
 - iii. az oktatás minőségének fejlesztése és a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés különösen a kiszolgáltatott csoportokhoz tartozó személyek, a migránsok, a nők és a lányok, a vallási kisebbségekhez tartozó személyek, a fogyatékossgal élők, a kiszolgáltatott helyzetű személyek számára és a globális célok elérésétől legtávolabb álló országokban, valamint az alapfokú oktatás befejezésének és az alsó középfokú oktatásba való átmenet elősegítése.
- c) A nemek közötti egyenlőség, a nők helyzetének megerősítése, valamint a nők és lányok jogainak védelme:
- i. a nők és lányok gazdasági és társadalmi szerepvállalásának megerősödését, vezető szerepét és egyenlő politikai részvételét előmozdító nemzeti, regionális és helyi szintű programok támogatása;

- ii. a nemek közötti egyenlőségnek és a nők és lányok társadalmi szerepvállalása megerősítésének a politikákba, tervekbe és költségvetésekbe – ideértve a nemzetközi, regionális és nemzeti fejlesztési kereteket is –, valamint a segélyhatékonysági programba való integrálását célzó nemzeti, regionális és globális kezdeményezések támogatása;
 - iii. a szexuális és nemi alapú erőszak kezelése és áldozatainak támogatása.
- d) Gyermekek és fiatalok:
- i. a gyermekkereskedelem, a gyermekek elleni erőszak, a gyermekbántalmazás és a gyermekmunka valamennyi formája elleni küzdelem, a gyermekházasságok elleni küzdelem, a gyermekek és a fiatalok különös kiszolgáltatottságát és a bennük rejlő lehetőségeket, jogaik – beleértve az anyakönyvezést – és érdekeik védelmét, oktatásukat, egészségüket és megélhetésüket figyelembe vevő politikák előmozdítása, kezdve a gyermekek és a fiatalok bevonásával és önrendelkezésük elősegítésével;
 - ii. a fejlődő országok figyelmének és kapacitásainak erősítése, hogy a gyermekeknek és a fiataloknak kedvező politikákat dolgozzanak ki, és előmozdítsák a gyermekek és a fiatalok mint a fejlesztésben részt vevő felek szerepét;
 - iii. a gyermekeket és a fiatalokat érintő sajátos problémák és kihívások kezelését célzó konkrét stratégiák és intézkedések kidolgozásának támogatása – különösen az egészség, az oktatás és a foglalkoztatás terén –, amelyek minden releváns tevékenység során a gyermekek és a fiatalok mindenek felett álló érdekeit veszik figyelembe.

- e) A megkülönböztetés tilalma:
- i. a szexuális alapú, a nemi identitáson, faji vagy etnikai hovatartozáson, kaszton, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, betegségen, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetésmentesség előmozdítását célzó helyi, regionális, nemzeti és globális kezdeményezések támogatása politikák, tervek és költségvetések felállításán, valamint a bevált gyakorlatok és a szakértelem cseréjén keresztül;
 - ii. szélesebb körű párbeszéd biztosítása a megkülönböztetésmentességről, valamint az emberi jog-védők védelméről;
- f) Foglalkoztatás, készségek, szociális védelem és társadalmi befogadás:
- i. a termelékeny és tisztességes munka magas szintjeinek támogatása különösen a hatékony és eredményes oktatási és foglalkoztatási politikák és stratégiák támogatásával, a helyi munkaerő-piaci szükségletekhez és perspektívákhoz, valamint a – többek közt az informális gazdaságban – meglévő munkafeltételekhez igazodó foglalkoztathatósághoz szükséges szakképzéssel, a tisztességes munka előmozdításával az ILO alapvető munkaügyi normái alapján, beleértve a gyermekmunka elleni küzdelmet, valamint a társadalmi párbeszéd támogatása és a migránsok jogainak tiszteletben tartása és előmozdítása mellett a munkaerő mobilitásának megkönnyítése;

- ii. a társadalmi kohézió erősítése különösen fenntartható szociális védelmi rendszerek – a szegénységben élőkre is kiterjedő társadalombiztosítást is beleértve – felállításával és megerősítésével, beleértve a fiskális reformot is; az adórendszerek kapacitásának, valamint a csalás és az adóelkerülés elleni küzdelemnek az erősítése, ezáltal is fokozva az egyenlőséget és javítva a vagyoneeloszlást;
 - iii. a társadalmi befogadás és a nemek közötti egyenlőség javítása az alapszolgáltatások méltányos hozzáférhetősége érdekében való együttműködés, a teljes foglalkoztatottság, egyes csoportok – elsősorban a migránsok, a gyermekek és a fiatalok, a fogyatékosokkal élők, a nők, az őslakos népek és a kisebbségekhez tartozó személyek – társadalmi szerepvállalásának növelése annak biztosítása érdekében, hogy e csoportok részt vehessenek és részt vegyenek a jólét és a kulturális sokféleség megteremtésében, és élvezzék annak előnyeit.
- g) Növekedés, munkahelyek és a magánszféra részvétele
- i. a több és jobb munkahely megteremtését célzó intézkedések előmozdítása például a helyi mikro-, kis- és középvállalkozások versenyképességének és rugalmasságának javításával, valamint a helyi, a regionális és a globális gazdaságba való integrációjuk fokozásával, támogatva a fejlődő országoknak a regionális és többoldalú kereskedelmi rendszerbe való belépését;
 - ii. a kulturális örökség megőrzését elősegítő helyi kézművesség fejlesztése;
 - iii. társadalmi és környezetvédelmi szempontból felelős helyi magánszektor kialakítása és az üzleti környezet javítása;

- iv. az olyan eredményes gazdaságpolitikák előmozdítása, amelyek támogatják a helyi gazdaság és a helyi ipar fejlődését, a zöld és befogadó gazdaság, a forráshatékonyság és a fenntartható fogyasztási és termelési eljárások érdekében;
 - v. az elektronikus kommunikáció használatának ösztönzése a valamennyi ágazatot átfogó, a szegények javát szolgáló növekedés támogatásának eszközeként a fejlődő és ipari országok közötti, valamint a fejlődő országokon belüli digitális szakadék áthidalása, e terület megfelelő szakpolitikai és szabályozási keretének kialakítása, valamint a szükséges infrastruktúra fejlesztésének és az információs és kommunikációs technológiákon alapuló szolgáltatások és alkalmazások használatának ösztönzése érdekében;
 - vi. a pénzügyi szolgáltatások egyre szélesebb rétegek számára történő biztosításának előmozdítása azáltal, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások és a háztartások – különösen a hátrányos helyzetű és a kiszolgáltatott csoportok – számára megkönnyítik a pénzügyi szolgáltatások, így például a mikrohitelek és megtakarítások, a mikro-biztosítások és fizetési tranzakciók igénybe vételét és az ilyen szolgáltatások tényleges használatát.
- h) Kultúra:
- i. a kultúrák közötti párbeszédnek, a kulturális sokszínűségnek, valamint valamennyi kultúra egyenlő méltósága tiszteletben tartásának az előmozdítása;

- ii. az annak ösztönzésére irányuló nemzetközi együttműködés előmozdítása, hogy a fejlődő országokban a kulturális ágazatok hozzájáruljanak a gazdasági növekedéshez, a szegénység elleni küzdelemre irányuló lehetőségek teljes mértékű kihasználása érdekében, ideértve az olyan kérdések kezelését is, mint a piacra jutás és a szellemi tulajdonjogok;
- iii. az őslakosok és kisebbségek társadalmi, kulturális és szellemi értékei tiszteletben tartásának elősegítése az egyetemes emberi jogokkal összhangban a többnemzetiségű társadalmakban a jogegyenlőség és igazságosság erősítése érdekében, amely mindenkit megillet, ideértve az őslakosokat és a kisebbségekhez tartozó személyeket is;
- iv. a kultúra mint a fejlődés és a növekedés szempontjából ígéretes gazdasági ágazat támogatása.

IV. Élelmezés- és táplálkozásbiztonság, illetve fenntartható mezőgazdaság

Az ezen a területen folytatott együttműködés erősíti az együttműködést, a tudás és a tapasztalatok cseréjét, valamint a partnerországoknak az élelmezésbiztonság következő négy pillérére irányuló kapacitását, a nemek közötti egyenlőség szempontját is érvényre juttatva: az élelmiszerek rendelkezésre állása (termelés), a hozzáférés (beleértve a földet, a főlöszleggel bíró területekröl a hiányt szenvedő területekre történő élelmiszerszállításhoz szükséges infrastruktúrát, a piacokat, a belföldi élelmiszer-tartalékok létrehozását, a biztonsági hálózatokat), a felhasználás (társadalmilag tudatos táplálkozási intézkedések) és a stabilitás, valamint foglalkozik a tisztességes kereskedelemmel és elötérbe állít öt dimenziót: a kistermelői mezőgazdaság és állattenyésztés, a hozzáadott értéket teremtő élelmiszer-feldolgozás, a kormányzás, a regionális integráció és a kiszolgáltatót helyzetben lévő népességet támogató mechanizmusok, mindezt a következők által.:

- a) a fenntartható mezőgazdasági kisgazdálkodás és állattenyésztés fejlesztésének ösztönzése ökoszisztéma alapú, karbonszegény és az éghajlatnak ellenálló biztonságos technológiához való hozzáférés útján (ideértve az információs és kommunikációs technológiákat is), az éghajlatváltozással kapcsolatos helyi és autonóm alkalmazkodási stratégiák elismerése, előmozdítása és megerősítése révén, valamint kiterjesztés és technikai szolgáltatások, vidékfejlesztési programok, produktív és felelős, a nemzetközi iránymutatásoknak megfelelő beruházási intézkedések, a földdel és a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, továbbá a lakosság földdel kapcsolatos különböző jogainak, a helyi lakosság földhöz való hozzáférésének és a genetikai sokszínűségnek a védelme útján, lehetőségeket teremtő gazdasági környezetben;

- b) a környezetvédelem- és társadalmilag felelős szakpolitika kialakításának és a releváns ágazatok irányításának, az állami és a nem állami szereplők saját szabályozása szerinti szerepének és a közjavak felhasználásának, szervezési kapacitásuknak, szakmai szervezeteinek és intézményeinek támogatása;
- c) az élelmezés- és a táplálkozásbiztonság erősítése megfelelő szakpolitikák, köztük a biológiai sokféleség védelme és ökoszisztéma-szolgáltatások, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikák, információs rendszerek, válságmegelőzés és igazgatás, valamint a kiszolgáltatott népeket megszólító táplálkozási stratégiák révén, amelyek mobilizálják az olyan alapvető beavatkozásokhoz szükséges forrásokat, amelyek megakadályozhatják az alultápláltság eseteinek döntő többségét;
- d) az élelmiszer- és takarmányláncok révén biztonságos és fenntartható gyakorlatok előmozdítása.

V. Migráció és menekültügy

Az ezen a területen folytatott együttműködés célja erősíteni a politikai párbeszédet, az együttműködést, a tudás és a tapasztalatok cseréjét, valamint a partnerországok, a civil társadalmi szervezetek és a helyi hatóságok kapacitásait annak érdekében, hogy a humán fejlesztés pozitív elemeként támogassák a humán mobilitást. A jogokon alapuló megközelítésre épülő ezen területen folytatott együttműködés, amely minden – polgári és politikai vagy gazdasági, társadalmi és kulturális – emberi jogra kiterjed, kezelni fogja a migrációs áramlások problémáit, köztük a dél–dél irányú migrációt, valamint a kiszolgáltatott migránsok, például a kísérelő nélküli kiskorúak, az emberkereskedelem áldozatai, a menedékkérők és a migráns nők helyzetét és a származási országban hagyott gyermekek, nők és családok helyzetét, mindezt a következők által:

- a) a migrációs kormányzás minden szinten történő előmozdítása, külön hangsúlyt helyezve a migráció társadalmi és gazdasági következményeire, valamint a civil szervezetek – beleértve a diaszpóra szervezeteket – és a helyi hatóságok kulcsfontosságú szerepének elismerése a migráció fejlesztési stratégia alapvető elemeként való kezelése terén;

- b) a migrációs áramlások minden dimenzióban történő jobb irányításának biztosítása, többek között a partnerországokban a kormányok és más érintettek kapacitásának megerősítésével az olyan területeken, mint a jogszerű migráció és mobilitás; az illegális migráció, a migráncsempészet és az emberkereskedelem megakadályozása; az illegális migránsok fenntartható visszatérésének az elősegítése, az önkéntes visszatérés és az újrabeilleszkedés támogatása; integrált határigazgatási kapacitások; valamint nemzetközi védelem és a menekültügy.
- c) a népesség megnövekedett regionális és globális mobilitására gyakorolt fejlesztési hatás maximalizálása – különös tekintettel a jól irányított munkaerő-migráció fejlesztési hatására, a migránsok beilleszkedésének javítása a célországban, a bevándorlók és családjaik jogainak tiszteletben tartása és védelme, azáltal, hogy támogatják a szigorú regionális és nemzeti migrációs és menekültügyi politikák kialakítását és végrehajtását, a migrációs dimenziót más regionális és nemzeti szakpolitikákba illesztik, és támogatják a migráns szervezetek és a helyi hatóságok részvételét a politika kialakításában és a politikai végrehajtási folyamatok nyomon követésében;

- d) a migráció és a fejlesztés közötti kapcsolatok egységes értelmezésének javítása, beleértve a migrációs, menekültügyi vagy más ágazatok kormányzati szakpolitikáinak társadalmi és gazdasági következményeit;
- e) a partnerországok menekültügyi és befogadó kapacitásainak növelése.

Az ezen a területen folytatott együttműködést a Menekültügyi és Migrációs Alappal és a Belső Biztonsági Alappal összhangban irányítják, teljes mértékben tiszteletben tartva a szakpolitikák fejlesztési célú koherenciájának elvét.

B. CIVIL TÁRSADALMI SZERVEZETEK ÉS HELYI HATÓSÁGOK PROGRAM

A Bizottság strukturált párbeszédre indított kezdeményezésének következtetéseivel és az emberi jogokra, demokráciára és felelős kormányzásra irányuló uniós támogatással összhangban e program célja, hogy megerősítse a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat a partnerországokban és – amennyiben ez a rendelet előírja – az Unióban, a tagjelölt országokban és a potenciális tagjelölt országokban. Célja, hogy elősegítse az állampolgári részvételt és a civil társadalmi fellépést és együttműködést kibontakoztató környezetet, a partnerországok civil társadalmi szervezetei és helyi hatóságai közötti ismeret-, tapasztalat- és kapacitáscserét a nemzetközileg elfogadott fejlesztési célok támogatása céljából.

E rendelet alkalmazásában „civil társadalmi szervezetek” a független és elszámoltatható módon működő, nem állami, non-profit szereplők, többek között a következők: nem kormányzati szervezetek, az őslakosokat képviselő szervezetek, a nemzeti és/vagy etnikai kisebbségeket képviselő szervezetek, diaszpóra-szervezetek, migráns szervezetek a partnerországokban, helyi kereskedelmi szervezetek és polgári csoportok, szövetkezetek, munkaadói szövetségek és szakszervezetek (szociális partnerek), gazdasági és társadalmi érdekeket képviselő szervezetek, korrupció és csalás ellen küzdő és felelős kormányzást előmozdító szervezetek, polgári jogi szervezetek és a hátrányos megkülönböztetés ellen küzdő szervezetek, a decentralizált regionális együttműködésben és integrációban részt vevő helyi szervezetek (és hálózatok), fogyasztói szervezetek, nőket és fiatalokat tömörítő szervezetek, környezetvédelmi, oktatási, kulturális, kutatási és tudományos szervezetek, egyetemek, egyházak és vallási egyesületek és közösségek, a média, valamint bármely nem kormányzati egyesület és független alapítvány, beleértve a független politikai alapítványokat, amelyek hozzájárulhatnak e rendelet céljainak végrehajtásához.

E rendelet alkalmazásában „helyi hatóságok” a nemzeti alatt elhelyezkedő számos különböző kormányzati szintet és ágot, például az önkormányzatokat, közösségeket, körzeteket, megyéket, tartományokat, régiókat stb. magukban foglaló hatóságok.

E program az alábbiakhoz járul hozzá:

- a) a megerősített civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok, valamint a rászoruló népességnek nyújtott alapszolgáltatások révén inkluzív és megerősített társadalom a partnerországokban;
- b) a fejlesztési kérdéseknek az fokozottabb tudatosítása Európában, és az aktív nyilvános támogatás erősítése az Unióban, a tagjelölt országokban és a potenciális tagjelöltekénél, a partnerországokban, a szegénység visszaszorítása és a fenntartható fejlesztési stratégiák érdekében;
- c) az európai és déli civil társadalmi és helyi hatósági hálózatok, platformok és szövetségek kapacitásának a növelése a fejlesztés területén jelentős és folyamatos szakpolitikai párbeszéd biztosítása és a demokratikus kormányzás előmozdítása érdekében.

Az e program által támogatandó lehetséges tevékenységek:

- a) olyan intézkedések a partnerországokban, amelyek a civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok által nyújtott alapszolgáltatások révén támogatják a sérülékeny és a társadalom peremére szorult csoportokat;

- b) a célzott szereplők kapacitásának fejlesztése a nemzeti program keretében biztosított támogatás kiegészítéseként, az intézkedések célja:
- i. az állampolgári részvételt és a civil társadalmi fellépést kibontakoztató környezet megteremtése, valamint a civil társadalmi szervezetek kapacitásának kiépítése a szakpolitika kialakításában és a szakpolitikai végrehajtási folyamat nyomon követésében való hatékony részvétel érdekében;
 - ii. a civil társadalmi szervezetek, a helyi hatóságok, az állam és az egyéb fejlesztési szereplők közötti párbeszéd és együttműködés javítása a fejlesztés keretében;
 - iii. a helyi hatóságok kapacitásának erősítése a szerepüket és sajátosságaikat elismerő fejlesztési folyamatban való hatékonyabb részvétel érdekében;

- c) a nyilvánosság figyelmének felhívása a fejlesztési kérdésekre, az emberek tudatos szerepvállalásának kialakítása, hogy aktív és felelős polgárokká váljanak, valamint a formális és informális fejlesztés-oktatás előmozdítása az Unióban, a potenciális tagjelölt országokban és a tagjelölt országokban annak érdekében, hogy megszilárdítsák a fejlesztési politika szerepét a társadalmakban, nagyobb nyilvános támogatást biztosítsanak a szegénység elleni intézkedéseknek és a fejlett és a fejlődő országok közötti kapcsolatok kiegyensúlyozásának, felhívják a figyelmet a fejlődő országokat és lakosaikat érintő kérdésekre és nehézségekre, valamint előmozdítsák a fejlődési folyamathoz való jogot, amelyben minden emberi jog és alapvető szabadság teljes mértékben megvalósítható, továbbá a globalizáció szociális dimenzióját;
- d) a civil társadalom és a helyi hatóságok hálózatainak koordinálása, kapacitásfejlesztése és intézményi erősítése, szervezeteiken belül és a fejlesztésről szóló párbeszédben részt vevő érdekelték különböző típusai között, valamint a civil társadalmi szervezetek, helyi hatóságok és ernyőszervezeteik déli hálózatainak koordinálása, kapacitásfejlesztése és intézményi erősítése.

III. MELLÉKLET

A PÁNAFRIKAI PROGRAM KERETÉBEN VÉGZETT EGYÜTTMŰKÖDÉS TERÜLETEI

A pánaafrikai program Afrika és az Unió közötti stratégiai partnerség céljait és általános elveit támogatja. Előmozdítja az emberközpontú partnerségnek és Afrika egységes kezelésének az elvét, valamint a regionális és kontinentális szint közötti koherenciát. Középpontjában az Afrikában és Afrikával közösen végzett, régiókon átívelő, kontinentális és globális jellegű tevékenységek állnak, és támogatja és az EU–Afrika közös kezdeményezések globális közegben való támogatását. A program különösen a partnerség alábbi területeit támogatja:

- a) béke és biztonság;
- b) demokratikus kormányzás és emberi jogok;
- c) kereskedelem, regionális integráció és infrastruktúra (a nyersanyagokkal együtt);
- d) millenniumi fejlesztési célok és a 2015 utánra szóló, nemzetközileg elfogadott új fejlesztési célok;
- e) energia;
- f) éghajlatváltozás és környezetvédelem;
- g) migráció, mobilitás és foglalkoztatás;
- h) tudomány, információs társadalom és területfejlesztés;
- i) horizontális kérdések.

IV. MELLÉKLET

INDIKATÍV KERETÖSSZEGEK A 2014 ÉS 2020 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

(pénzösszegek millió EUR-ban)

Összesen	19 662
1. Földrajzi programok	11 809 ¹
a) Földrajzi területenként	
i. Latin-Amerika	2 500
ii. Dél-Ázsia	3 813
iii. Észak- és Délkelet-Ázsia	2 870
iv. Közép-Ázsia	1 072
v. Közel-Kelet	545
vi. Egyéb országok	251
b) Együttműködési területenként	
i. Emberi jogok, demokrácia és jó kormányzás	legalább 15 %
ii. Inkluzív és fenntartható növekedés a humán fejlődés szolgálatában	legalább 45 %

¹ Ebből 758 millió EUR fel nem osztott támogatás.

2.	Tematikus programok	7 008
	a) Globális közjavak és kihívások	5 101
	i. Környezetvédelem és éghajlatváltozás ¹	27 %
	ii. Fenntartható energia	12 %
	iii. Emberi fejlődés, beleértve a tisztességes munkát, a társadalmi igazságosságot és a kultúrát	25 %
	ebből:	
	– Egészségügy	legalább 40 %
	– Oktatás, tudás és készségek	legalább 17,5 %
	– A nemek közötti egyenlőség, a nők társadalmi szerepvállalásának növelése, valamint a nők és lányok jogainak védelme; gyermekek és fiatalok, a hátrányos megkülönböztetés tilalma; foglalkoztatás, készségek, szociális védelem és társadalmi befogadás; növekedés, munkahelyteremtés és a magánszektor és a magánszektor részvétele, kultúra legalább	27,5 %

¹ A támogatásokat főszabályként egyenlő mértékben fogják megosztani a környezetvédelem és az éghajlatváltozás között.

iv. Élelmezés- és táplálkozásbiztonság és fenntartható mezőgazdaság 29 %

v. Migráció és menekültügy 7 %

Az OECD-módszertanon alapuló mutatók („riói mutatók”) alkalmazását megelőzően a források legalább 50 %-a szolgál majd az éghajlattal kapcsolatos tevékenységekre és a környezetvédelemhez kapcsolódó célokra.

b) Civil társadalmi szervezetek és helyi hatóságok 1 907

3. Pánafrikai program 845